

PINTÉR LAJOS

**fényöröm
fénybálat**

PINTÉR LAJOS
fényöröm
fénybánat

(Válogatott versek 1995–2015)

Orpheusz Kiadó
Budapest, 2015

A kötet megjelenését a
Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

© Pintér Lajos, 2015
© Orpheusz Kiadó, 2015

RAJZOK A TÉL FALÁRA

HAJÓSI CABERNET DICSÉRETÉRE

Igyunk, igyál. Mindenki víg, kit
ver a gyász. Mindenki víg, kit
erő emel, kit földig lever az erőszak.
Igyunk, igyál. Ha ég a ház,
igyál, ha épül, majd porig leég,
igyál, hisz fölépül újra.
Te hirdetted, hogy nemzedék kell. S nem
vagy magad most, mondod: magadnak.
Könnyen felednek, könnyen föladnak.

Kerestél volna köteléket,
mely nem kötél, csak kötelez.
Emberiség? Nemzet? Város?
Család? Vagy a férfi társak:
pillantástok egy nőre rácsap,
ahol a kicsi vesszeje, ahol
csípője tengerpartja: ott volt a
világ közepe,
dicsekedhettek egymásnak.

S micsoda lányok, micsoda város!
Micsoda ócska lányok, ringók?
Lábukon erek: kék iringók.
Virágok. Áldottak a lányok.
Kicsit bunkócskák, kicsinyt ringyók.
És ez a világtalan, mosdatlan város,
határos a kerek erdővel:

fejbe lőtt fácán, vaddisznó, szarvas
ott köt békét a túlerővel.

Igyunk. Igyál. Mindenki víg, kit
öröm ér. Mindenki víg, kit a
közösség égis emel, és el nem ejt.
Igyunk, igyál. Hogyha fölépül
és romba nem dől az a ház.
És nem csontodból épül, és
nem hamuddal keveredve
épül föl végül, s nem menedékül.
Majd nem kell menedék, ha nem kell, menekülj.

Emeljetek föl, kicsi szárnyak, kicsi
ikaroszi szárnyak, s ne
csapjatok a szikláknak.
Emeljetek föl, kicsi szárnyak, izzó
szitakötő szárnyak,
hajnali hártvány, szúnyog-szárnyak,
Kondor Béla repülőjéből
letörhetetlen lécek, szárnyak,
rőt angyszárnyak, röptető szőnyeg,
légzsákok, léggömbök, szálló ernyők.

Nem a földön, rajtatok állok,
s csontokon lépek, hogyha járok,

elhunytak, drágák, hullt virágok,
épp lábujjhegyen, hogy ne fájjon.
Épp lábujjhegyen, hogy ne fájjon,
elhulltak, drágák, elhunyt virágok,
csontokon lépek, hogyha járok,
nem a földön, rajtatok állok.

Részeg vagyok most, tündöklő részeg.
Markomban fölrobbant pohár.
Baltával ugrok, kisfejszével
remegő rímekre, részletekre.
Szétverem a verset, nincs költészet,
szent vagyok, öklelek, öklendezek.
De a vállam belesajdul már,
széteső, vízmosta vállam:
lépnek rá fiak, pólyált lábak.

Mégis szeretlek, szétvert költészet.
Mégis, mégis, tiprott virágok.
Mégis, mégis, devalvált várak.
Mégis szeretlek, ringyóciska lányok,
vérző kötések, puhácska lábak.
Mégis szeretlek, nemzedékem.

Tüntessetek, tündököljetek bennem, akarom.
Segíts, pohár bor, legjobb borom.

GRAFFITI I.

(Rajz őszi tűzfalon)

Hol a pipacs már? hol van a tünde,
a röpke?

Anyja, a koranyár fölvette,
fényben fürdette!

Hol a pipacs már, hol van a tünde,
a röpke?

Rozsdált levél a gyalogúton:
nyárfalevél, akáclevél.
Fölveszek, kezemmel fényesítek
egy didergő vadgesztenyét.

A hegyi úton nem jön ember senki,
csak az őszi szél szalad, beszél,
csukja, nyitja a kertkaput.
Ázik a hordó, ázik a puttony,
nem jön senki a hegyi úton.

Szüret lesz holnap, szüret.
Nézi a kád, a puttony, a prés
nézi a sápatag, pislá holdat.

S az égi nép is visszanéz!

Nézd, csak nézd,
csak lesd, nevesd:
a hegy tündére, egy lány jön az úton!
Őszi éjszaka, mellette alszom,
hosszú hajával betakarózom.

GRAFFITI II.

(Rajzok a tél falára)

Lovas-szekér: szalad-pörög a földrehullt
vadszeder levél, lovai:
síró szúnyogok, gebék.
Nyárról ittragaadtak. Szalad a
síró szúnyog a vadszeder levéllel,
szalad a lovas-szekér, szalad a hírrel:
hahó, hahó, lám itt a tél.

Kerekezik egy fázó legény felénk.
Itt a köszörűs, itt a köszörűs!
Kést élesítek, ollót fényesítek,
itt a köszörűs, itt a köszörűs.
Gyöngynyelű kisbicskát élesítek,
nagykést, bárdot, ti jó böllérek,
itt a köszörűs, itt a köszörűs.
Jönnek a bálók, jönnek a fényes
lakodalmas esték,
megélesítem a kést, legények, tessék,
itt a köszörűs, itt a késes.

Köszörült, hideg penge a nap-fény,
éles penge a szél, megérzed,
ahogy arcod borotválja,
kiserked nyomán a véred.
Ott kerekezik a köszörűs, nézed,
ott kerekezik a köszörűs, nézed.

Lovas-szekér: szalad-pörög a földrehullt
vadszeder levél, lovai:
síró szúnyogok. Gebék.
Szalad a lovas-szekér,
szalad a hírrel:
hahó, hahó, lám itt a tél.

GRAFFITI III.

(Rajz egy tavaszi tűzfalon)

Lányka, a tavaszt te kezd el,
törd a jeget pusztá kezéddel.
Hahózz, énekelj, ha kell:
törj utat torkod élivel.

Lásd meg a halak csillagjegyét:
halat rajzoltam ünnepi asztalodra,
kárászt, pizstrángot, kecségét –
halat rajzoltam ünnepi asztalodra,
lásd meg a halak csillagjegyét.

Március. Dárius.
Add már rajzomért a bért. Szórd már a fényt.

De lányka, a tavaszt te kezd el,
törd a jeget kezéddel,
hahózz, élj, énekelj,
törj utat torkod élivel, ha kell.

GRAFFITI IV.

(Színes nyári rajzolat)

Száz színes szalag a nyár.
Száz szalag a ledöntött
májusfa hajában,
száz szín a fölszalagozott
lányok és vak lovak
sörényén, álomi lakodalom:
fölszalagozott menet a nyár.
Vérpiros és fűzöld és smaragd,
és opál és okker és narancs,
és meggypiros:
meggyfolt süvölvény ingeden a nyár.
És almazöld, harapod, habzsolod
áldott nyári napod.
És arany Sárga tiszai homok.
Ezüst füst, forogsz az
üst körül, vidulsz, vadulsz,
örülsz,
és tábortüzek lángja már a nyár.
Szász-szín szitakötő-szárny a nyár.
Hártyavékony szitakötő-szárnyakon
száll el száz napod,
hártyavékony
szitakötő-szárnyakon száll
száz áldott napod.

A TENGERSZÖLD FÜZET LEÍRÁSA

Clairefontaine

Tolnai hozta Párizsból:
tengerzöld színű füzet,
Papier velouté 90 g/m²
Made in France Clairefontaine.
S Tolnai hozta a ceruzát is:
Big Glow – © Goody Japan.

Ennyi lenne a vers, mondd?
Egy toll, egy füzet – hogy itt ülsz
a tengernyi szorongás zöld partfalainál,
és hallgatod: mit súg apály, dagály.
Mit súg a múltból holt apád,
és hallgatod, hogy mit súg a jövő,
mit súg az áldott anyaöl-öböl.

E súgást, susogást leírod.

Egy szék, egy kávé, egy pohár víz –
Csak ennyi kell a vershez – mondd?
Ha tudod a titkot, mondd,
a titkot, melyet nem tudott
csak egy nyárfá, meg egy másik,
ahogy összehajolt, ahogy egymással susogott.
Stihl-fűrész árnyékában.

E sűgást, susogást leírod.

Kemény metaforákkal menni
az álság falai ellen! –
mondd, a vers ennyi?

Ambicionálni a szépművészeteket,
a szép hölgyeket szerfelett koitálni –
naplójában ahogy írja Csáth.

Mondd, ennyi?

E sűgást, susogást leírod.

Árva metaforákkal menni
az álság szép falai ellen!
Picinke széncinke-fejedet
szétűtni a romlás, a rontás üveg-falain!

Ennyit tehettél. Ma csak ennyit.
E szorongást, e lélek-mormolást leírod.

FÉLELEM A HOLNAPTÓL

Clairefontaine

Már nincs szavam.
Túl a negyvenen itt ülök összetörten.
Minden fájdalmat,
minden halált
magamra vonatkoztatok.
Ne haragudj.

Üresen álló pohár az asztalon:
melyet borral megtöltött
majd titkon
kihörpintett Isten – vagy egy
koldus, vagy egy drága kokott.

Ugye, édesem, nemcsak halált –
holnaptól minden életet
magunkra vonatkoztatunk?
Csupa élet: piros ingben futunk!
Diákok voltunk, kiabáltunk:
kiabáltuk, hogy új világ,
kiabáltuk, hogy a mi kedvünkre
nyújtóznak égig a fák.
Gyökerük vesztik. Világgá mennek.

S a mi kedvünkre hordja
a kiscsikó homloka csillagát!

Mit kiabáljunk most?
Kiabáljuk, hogy e jégverés,
e sokadszori, átkos gyöngyszoknya
kertünk fölött: ez árulás!

Ez árulás – igen. És ez: az *ez van*.

Fáj, nagyon fáj a
megrabolt történelmi táj.
A gyerekek –
kik fényre vágynak, Napra-forgók,
azt kiabálják,
hogyan reményt írjak.

Ne rajzolj fekete szivárványt! – ők kiáltják.

Ahogy munkából jövet
a férfi barázdát kutat:
vinne haza egy kisnyulat.

Vagy ahogy munkából jövet
forró nyárban és izzadságban
a férfi letép egy szál virágot,
vagy csonk-fáról egy aranyágot –
s gondolja: jól van, hazaviszem.

Vagy ahogy munkából jövet
forró nyárban és izzadságban
talál forintot, vashatost,
ez se ér semmit, tseszheted –,
gondolja, s gondolja: kell mégis, mégis elviszem.

Vállamra veszem, hazaviszem, viszem én is –
hazaviszem: hétszín szivárványt,
hazaviszem, mint talált tárgyat,
hazacipelem, mint egy tróger,
utódok reményét:
a jövőt.

TESTED KÖNYVE

Clairefontaine

Tested könyve csukott, nyitott.
Mennyire szerettelek. Vagy szeretlek?
Kötéltáncos vagyok.
Ezen a hajszálhídon, évtizedhatárhídon,
évszázadhatárhídon,
jelen és múlt határhídján
hozzád ballagok.

Látod a kivert városi kutyákat,
szegényeket.

Mi lesz velünk? Mi lesz velünk?
Helyettetek kérdezem: mi lesz?

Titeket ismerlek jól –
ismerem jól ezt az ember-lakta kertet:

nézd, hogy hajbókol az az
aranyeső-miniszter, az a tátika-államtitkár,

édesem,
nem bírom versbe írni ezt a kertet, ezt a kort –,

nézd, hogy hajbókol most is
az az aranyeső-bankár, az a törpefenyő-nagykövet.

Negyvenéves múltam –
már bármelyik pillanatban
meghalhatok. S nem mondja senki: keveset
élt;
de még elég fiatal ahhoz,
hogy háborúk tűzvonalába rugdaljanak,
mint egy állatot,
mint vágóhídra hőkölő lovat,
ki ösztönében érzi a halált.

Vagy lehetek csak médium:
aki a televízió kék fényétől elbódulva
nézi a háborút, nézi és – beleőrül.

Már ismerem jól ez
ember-lakta kertet:

nézd, hogy futnak zöldben a Tisza/fa/istvánok,
boróka-alispánok, óriás életfa-főispánok.

S hogyan járnak a tengeren,
a gyöngy-közyön könny-tengerén
száraz lábbal a jézuskás koldusok!

A gyerekek,
kik pörögnek, mint sárga Napra-forgók,
azt kívánják,
hogy írjak én reményt –

Ne rajzolj fekete szivárványt! – kiáltják.

Gomboltam lassan sárga gombjaid:
levettem rólad gyűrött ingedet,

s rádgondoltam új ruhád, az éjszakát:
melynek csillagok voltak gombjai.

Hordoztuk haza apránként a titkot.

Gomboltad lassan ingem gombjait,
leoltottad a folyosón a villanyt –
ne lássam állad apró sebhelyét,
ne lássam házad salétrom foltjait.

Így hoztuk haza – szinte lopva – titkunk.

S ha elmaradnak nehéz csomagok,
vállunk hajlik majd akkor is a súlytól –
s bár lépteink majd futtatók, gyorsulnak,
üres kezünkön akkor is vas súly van:

hordjuk haza, mint tróger, a jövőt.

LÁZÁRY RENÉ SÁNDOR VERSE

Clairefontaine

Ág, letört ág, a mindenség zöldtükrös élet-fájáról
letört ág az ember-formálta világ.

Ing-gallérod már márvány, ülsz egy
csillagon, mint Bánk bán árván, mérleged ürbe kileng.

Űz bennünket a világ világgá, s békesség
velünk nem békül, sem tűzzel a víz, sem vízzel a tűz.

Űz s elűz bennünket drága földünk
állván –, s leomolván mellére jelvényként kitűz.

Óra, ingaóra üt felet most felettünk, fél éjfél –,
teázván minden fájdalmat feledtünk,

feledtük, hogy időnk lejár már, s mint
örök-élők tértünk nyugovóra.

Csillag ragyogott egünkön, mutatni merre menjünk,
s azt is mutatni, honnan érkeztünk: hisz

égett rajtunk a tiberi billog.

Vér-piros életműved s művem kerek, mint vidéken
határ-út, világvároson kör-utak,

mint mondat, melyben a gyöngy-szavak,
gyöngy-betűk füzére összeér.

Lázár René Sándor (1859–1927) marosvásárhelyi költő. E versét föltehetően kecskeméti látogatásakor írta. (E látogatás részletei nem ismertek.) A Katona József-emlékház vendégkönyvében találta dr. Bánszky Pál ny. múzeumigazgató. Szíves engedélyével közreadja: Pintér Lajos.

NEW ZELAND I.

Clairefontaine

Elvágódodom innen, kedvesem.

Mennyire otthon vagyok ezeken
a dűlőutakon
– én dülöngélő –,
Csernus-tanya, Ornyik-tanya,
Túri-Kiss Rozália, Kása-nagymama,
lépdelek
ezeken a talpalatnyi föld-részeken.

Dülöngélőn, mint a részeg.

Én megkóstoltam Magyarországot.
Marokkal szedtem s ettem a földjét,
mint a holtak –
ökredeztem és kihánytam.

Én megkóstoltam édes hazámat.

Olajra léptél? Csillagra léptem,
lányok szerelme ígézett, nem a végzet.

Forgok a szerelem Naprendszerében.

Mint a hajós – ki semmiben hajóz –,
ki csillagához hű, földjéhez hűtlen –
Forgok az űrben.

Európa!
Álmunk mivé lett.
Lehajolok, hogy mosakodjam.
Mosakodjam, mint a paraszt –
lavor vízből
nagy tenyerével mervén a vizet.

S vér van, háború van órjas hideg tenyerem tükrében.

Rövid idő alatt
törött cserép lesz a magyar.

S törött cserép lett Európa.

Élünk törött-cserép-hazában,
törött-cserép-Európában,

hol Széchenyi döblingi sakktáblája
feldöntvén, lesöpörvén.

S bábu mi vagyunk.

Elvagyódom innen, kedvesem.

Elvagyódom
– én dülöngélő részeg –,
elvagyódom dűlőútjaidról,

elvágyódom földemről,
mit ettem gyerekként, mint a holtak.

Nézd, Egry festményén a fényt
pohárral isszák szomjuzók.

Tölts pohár pezsgőt, s idd meg úgy.
S igyál magadba engem is.

Mint Egry festményén a fényt
pohárral isszák szomjuzók –
tölts pohár pezsgőt, s idd meg úgy.
Igyál magadba, kedvesem.

NEW ZELAND II.

Clairefontaine

Elvágódodom innét, kedvesem.
Előbb majdnem ezt írtam.

Illyés írta a rontott nyelvet gúnyolón –,
Illyéssel üzente a nyelv:
„Te, Fercsi. Vigyázz, beeső.”
Vagyis: vigyázz, kis Ferenc, a Balatonba beleesel.

Mondat a mondattal felesel!

Egy matricáról írom ezt neked:
„New Zeland.

The world's finest
kiwifruit – New Zeland.”

Elvágódodom a kiwi-hazába.
Elvágódodom a kiwi-földre.

S nem tudni, melyik a szebb?
Az a trágár, otromba szótömeg?
Vagy ez, ez a kerek? De színtelen.
Ferenc, vigyázz, kicsi Ferenc, a Balatonba beesel.

Mondat a mondattal felesel.

Világ világa: elvagyódom innen a világba.
Elvagyódom egy ideges, idegen mondatba.
Elvagyódom a nyílt térbe.

Elvagyódom innen New Zelandbe.
Visszavagyódom onnan a zárt é-be.

ANNYIRA JELELEN

Clairefontaine

Mi is a vers?
Már nem tudom –
pedig megannyi verset megírtam,
meg mertem írni, botor, én.

Festékszóróval, zöld, sárga és kék
spray-vel írd falra
neved.
Lapulj, rejtőzz. Ki párban jár,
a rendőr meg ne lásson.
Rejtőzz, a tűzfalon csak
lélegzetnyi rés légy.

Fogj festékszórót s írd falra neved.

Lapulj, rejtőzz, ki párban jár,
a rendőr meg ne lásson.
Rejtőzz, a beton-falon csak
lélegzetnyi rés légy –
ne ébreszd föl a rendőrt,
most álmodik a rendről.

Mit nem zavar meg költő.

S zsebes. Ki ügyes éjjeli bába:
aprócska pénzed világra rántja.

Se strici.
Se kurva, kinek az álma szűz.
Se mamácska, akit az örület űz,
ki újszülöttje torkát általvágja.

Milyen reggelre ébredtünk? Milyen világra!
S mit ér, hogy nemet mondasz erre,
mit ér?
Alig többet a semminél.

Rövidnadrágos kisfiú
kenyerét majszolja, a karéj-holdat.
Élete filmjét pörgeti,
s azt kérdezi:
Milyen film is ez, papa?
Kisfiam,
ez az Európa-paródia.

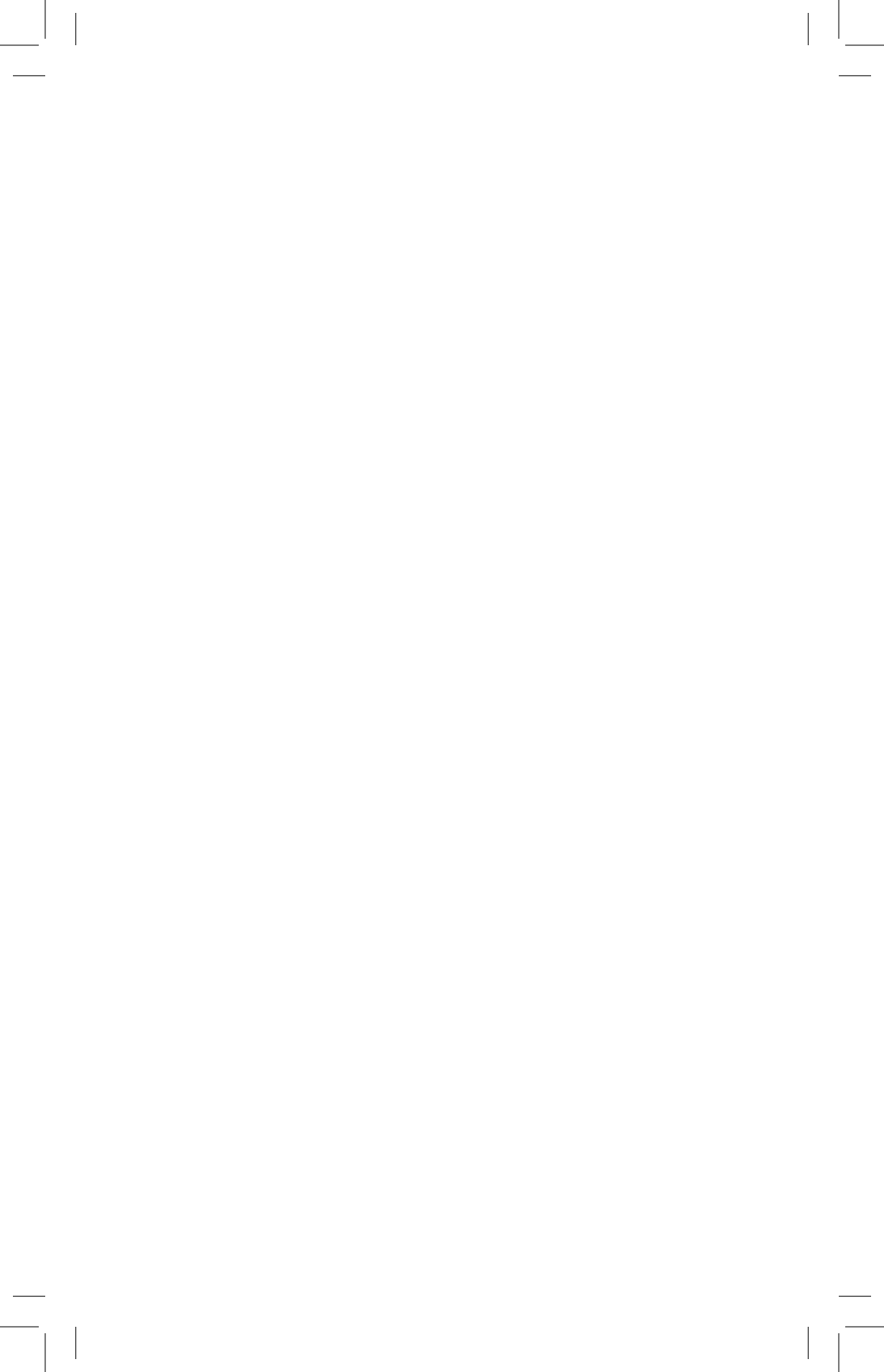
Mi is a vers?
Már nem tudom –
pedig megannyi verset megírtam,
meg mertem írni, bátor, botor, én.

Talán elég lesz –
fogj festékszórót s írd
falra neved,
s írd egy-két szót: üzenj.
Próbálj meg jelet hagyni,
jelecskét.
Hisz életünk
annyira jeltelen.

VIRÁGNÉZETÜNK ALAPJAI

AZ ÁTHÚZOTT ÜNNEP

Lakiteleki írótalálkozó, 1979

tóth ercsi már
megírta a tizediket
megírta de válogatott
kötetéből ha jól tudom
kirostálta
megírta a tizedik
évfordulót
hogy illyéssel
utazott vissza
autón pestig
illyéssel kósával
szervátiusszal
csoórival
magam még mindig
az 1979-es május
bűvkörében
mert fiatalok
voltunk
mert hittünk
kassáknak hogy
üljük körül az
asztalt
és körülültük
a forrásban minden
elhangzott szót
közöltünk is

csak azt nem
tudtuk hogy
közben berreg
egy másik magnó is
minden suttogott szó
rajta
minden
négy szemközti
üzenet
vallomás
nem tudtuk hogy a
fálnak is füle van
de szép volt
illyés utolsó
fejedelmi beszéde
álmunk lázálmunk
aki szervezte
se vállalná már
aki ott volt se
emlékezik
egyedül didergek
parazsa kialudt
nem melegít

ÉLETFA

Szervátiusz Tibornak

álmban csongrádon
otthon járok
vár a fekete vár
a kerekárok
meztélláb korcsolyázok
szobrod az életfád
csodálja minden nemes
földműves kőműves halász
asszonya kofája
kubikos bolgárkertész
s csodálom én is
a bolgárkertész unokája
ha álmban
otthon járok
szobrod mellett őrizőn állok
hisz világ csodája

PIROS-FEKETE KÖRHINTA

Rozsdált emlék
a réz tanya,
apánk epeíz,
csak földünk anya.

Fölemelt fővel
áll a mák,
csontjaink között
ne ráгна rák.

ÁLMOMBAN MONDOM

az európai egyesült államokban
e föld indiánjai a magyarok
hol melyik szállodában
melyik rezervátumban
fognak majd lakni kérdezem
álmban mondom

BUGAC

variáció

munkám volt tenger
puszta tenyerem nézem
mondatok mondatok
egyik
a végtelent jelenti
a másik semmi
pedig a kettő
oly közel
pedig a tenger
puszta tér
a puszta
tenger láthatár

FÖLDMÍVES S MAGVETŐ

„Adtál földmívest a tengernek”

(József Attila)

„S a tenger, melybe nem vet magvető”

(Babits)

adtál földmívest a tengernek
nem adtál emberséget
a tenger nélküli embernek
adtál földmívest a tengernek
adtál tenger kint vért
e véráztatta földön
e véráztatta században
nekem s népemnek
nem adtál testvért
adtál földmívest a tengernek
nem adtál emberséget
a tenger nélküli embernek
adtál földmívest
s adtál művészt ki
írjon mívészt
ki harangozzon ha
jön a tűzvész
ki harangozzon ha
jön a jég verése
ha odalett
ha odalesz
a földmíves vetése
ki harangozzon ha
jön az ár
s ha szakad a gát
ha falu és város
megadja magát

s házak omolnak
ledől a fala
templomnak akolnak
adtál földmívest a tengernek
nem adtál emberséget
a tenger nélküli embernek
ha falu és város
megadja magát
ha égszakadás ha
földindulás
égre emeli tekintetét
e századvégi ember
és kérdi hogy mivégre
s meddig még isten
s nem tudom isten
káromolnak
vagy könnyük sincsen
vagy szavuk sincsen
vagy mondanak imát
lecsukott szempillák mögé
lelkükbe ki lát
házam egyházam az ám hazám
s a tenger melyet
művel oly műgonddal az ember
melyet mível a földmíves
csak zúg
csak apad árad

hívja magához
apádat anyádat
hív téged is
szerelmes szókkal szólít
vagy szólít megvetőn
a tenger
melybe nem vet magvető
s akkor megállsz
töprengőn
felnézel az égre
fecskék röptükkel
nem festették kékre
felhő rongyokra látsz
s zuhanó repülőgépre
s mégis megállsz
földmíves vagy
se tengered se tengerid
magvető vagy
a fénybe fúrod
a földbe veted
magnak magad
s nem kérded
mivére
s nem kérded
utánad mi marad
uraim utánunk mi marad
földmíves magvető

tenger tengerkék ég
falu és város
századév
ezredév
uraim
istenem utánunk mi marad
állsz
az égre nézel
húnyt pillád mögötti képre
száz évre
ezredévre
s hagyod arcodra
lefutni könnyed
s lányokra
lángoló szoknyácskákra
fiúkra
fiakra unokákra
hagyod
mit te is örökölni kaptál
a valót az eszményt
a dacot
míveljék a tengert
s mégis bevessék

míveljék a tengert
s mégis bevessék

TUBORG CSAPOLT SÖR

hozzám a tuborg
nagyon illene
itt ringna benne dánia
habjában itt lenne dánia
itt lenne hamlet
lenni vagy nem lenni
ez itt a kérdés
itt élned halnod kell
ez itt a válasz
hozzám a tuborg
nagyon illene
itt ringna benne dánia
habjában itt lenne dánia
s ahogy egy kortynyi a
pohár partjára kicsap
kicsapna feldöntött
asztalunkra a tenger
fiam járt dániában
fiam hippi a haja vállig ér
fiam járt dániában
ezt a követ ezt a
tengernyi homokot
ezt a mosolyt szemében
onnan hozta ezt az
albumot dán festők
én meg csak kortyolom

én meg csak kószolgom
dániát a dán sört
hozzám a tuborg
nagyon illene
az az aranysárga cimke
az a fekete
lenni vagy nem lenni
nagyon illene
a futóhomokra kiöntött
tengerhomok illene
a feldöntött pohár illene
a szétrobbant pohár
szétrobbant határ
szétrobbant én
hozzám a halál nagyon illene
de hozzám az élet is
hozzám a tuborg
nagyon illene
keserűsége hűvössége
s háttérben ócska rossz zene
s lányok egy őszi
sörözőben
versembe akik belelesnek
hozzám a lányok illenek
szőkészkék barnák illenek
s legfőképpen a vörösek

a csitrik és az öregek
egy pohár tuborg
tengerpartján
az aransárga s a fekete
hajnali vonaton megyek
bérabszolgák között megyek
stricik és kurvák közt megyek
maffiózók között megyek
olajcsempészek közt megyek
kukázók között megyek
kidobott csecsemők
közt megyek
hadiárvak között megyek
hazátlanok között megyek
ne haragudj hogy nem megyek
hozzám a tuborg illene
nagyon illene
és ugye szólna a kocsmai
rossz zene
ne haragudj hogy nem megyek

A KONDOR BÉLA-ABLAK

Mikor halt meg Kondor Béla? Hirtelen nem is tudom, a hetvenes évek elején lehetett. Hiszen én már nem találkoztam angyali lényével. Nem találkoztam a ragyás-arcú angyallal, aki átrepül Pest és Buda légterén, s összezavarodnak jöttére a titkos radarok. Én már csak emlékkiállításán voltam ott, ahol Nagy László beszélt, a szőke – mit szőke! – a gondba beleőszült bicebóca, Nagy László, Ő beszélt, ő sírt, hogy szent Isten, én nem vagyok otthon, s mellette élete párja, ki elválasztható a köznapokban, ki elválaszthatatlan az ünnepekben, mellette élete párja, Szécsi Margit. Most csak áll lehajtott fejjel, nem zengeti a hártypapírral átkötött fésűt, hangszerét. Mikor halt meg Kondor Béla? Hirtelen nem is tudom, a hetvenes évek elején lehetett. Nagy László élt, Szécsi Margit élt, s mi is éltünk ifjúkorunk delén. Kondor Béla műtermét azután barátom lakta, mindennapos vendég voltam az elárvult padlásszobában. Kerestem a festő elárvult macskáját, száraz festőecsetét, árva vásznát, melyet lehet, hogy széthasogat a hálás utókor, mint Csontváryét. S mindenütt az ismerős rajzok, karcok: Kondor-kezek, Kondor-angyalszárnyak, Kondor-fejek a szoba falain, az ajtófélfába belevésve, az órájás üveglablakokra

zsírkrétával rárajzolva. Kondor gyönyörű művei
az elárvult s elárult padlásszobában, ahonnan
Sarkadi Imre lezuhant. Álltam az
átkozott lépcsőfordulónál, s ordítottam
némán, hogy innen? innen, innen?
S levehető ablakszárnyakon a műremek
Kondor Bélák. Kondor-kezek, Kondor-
angyalszárnyak. Valamelyiket leveszem,
magammal viszem, gondoltam oly sokszor.
Valamelyiket ellopom, gondoltam oly
sokszor. Az ablakszárnyakra rajzolt
műremekek társaságában remegtem izgatottan.
De soha, soha, soha, soha, soha, soha.
Ahogy a szegény ember nem lop sehonnan,
ahogy a szegény ember nem lop virágot
temetőből, ahogy a szegény ember nem
lop pénzt templomi perselyből, ahogy a
szegény ember nem lop Kondor-üvegablakot.
De elképzelem. Azóta is ennek fényében,
ennek ígézetében, ennek ragyogásában élek:
lopom a Kondor Béla-üvegablakot, és megyek
a Váci utcán vele, megyek a Haris közön vele,
megyek az új Erzsébet hídon vele. A Kondor-
Béla-alkotással a Kondor Béla-üvegablakon.
És most már örökön, most már örökön
ezen a Kondor Béla-ablakon át nézek a világra.

LYUKAS CIPŐ, FELLEGJÁRÓ

*„Kérlek, küldj el egy pár
cipődet, szeretném lefes-
teni”*

(Schéner Mihály leveléből)

Miska bátyám nagy varázsló,
ördögökkel parolázó,
angyalokkal cicelléző,
Miska bátyám nagy varázsló,
udvaribolond, ki király-
finál nagyobb kunsztot csinál:
balfelől hoz veszett kutyát,
abból készíthetni dudát,
jobbfelől meg csacsifogat
várja, annak is ő a gazdája,
kikocsizik mint uraság,
szüzet, kurvát, dilettánst és
zsenit, okost, lángészt,
kocsikáztat hülyéket és okosokat.
Miska bátyám, ezt a cipőt
küldöm neked szeretettel,
apám benne eltemettem,
sírtam, mert az árvák sírnak,
mégsem nyílik meg az égbolt,
a márvány ég mégsem hasad,
Miska bátyám, ezt a cipőt
küldöm neked szeretettel,
fiaim mikor születtek
ebben a vacak cipőben
kockakövön ott vacogtam,
olyan voltam, mint egy őrült,

örültem az új életnek.
Miska bátyám, ezt a cipőt
küldöm neked szeretettel,
ez a bordó lyukas cipő
olyan, mint egy lyukas hordó,
megvénült benne, ki hordta.
Bár csak félig tiport végig
rajta tatár, török horda.
Miska bátyám, ezt a cipőt
küldöm neked szeretettel,
ez a cipő kertész cipő,
földet vágó, ágyást ásó,
ebben a cipőben, Mihály,
fát ültettem, aranyágot,
fűzfaágot, akácvesszőt,
törte a tenyerem ásó.
Miska bátyám, ez a cipő
lyukas cipő, pokljáró,
ki bennejár, gyalogjáró.
Kedves bátyám, ez a cipő
lyukas cipő, felleljáró,
éjszaka, mikor már csendes
lakótelep, bányászváros,
rózsadomb és szemétdomb-táj,
strici se jár, rendőr se jár,
koldus se jár, kukás se jár,

polgár se jár, mester se jár,
akkor ebben a cipőben
én járok a radarok közt,
én járok a magas égen,
én járok a szmogos égen,
ez a cipő fellegjáró,
ahol lépek, lyukat rugok:
s ott ragyognak a csillagok.
Kedves bátyám, oly éjszaka,
ahol lépek, lyukat rugok,
s nem ragyog ott egy csillag sem.

BETTYÁRDALL.

Schéner Mihálynak, s minden betyárnak

Was ist: matyar? Mi az magyar?
Cigány egy nép, lira, gedicht.
Gulas, tsikós, Széch'nyi álma,
ájnmál nach rechts, ájnmál nach links.

Ruzsa Sándor a vezére, Gondi Mondol
kocsmájából Kosút Lajos hada várta,
csikót lopni, távolságot, szabadságot,
ájnmál hahó, ájnmál hóha, másszor vágta.

Tombác Anti, Czakó Miska, Túri-Kiss
hírös betyárok, hajuk barna, hajuk deres,
rejtekező helyük csárda, egyszer nádas palotája,
másszor pandur parolája, másszor tömlőc, másszor deres.

Az Aafődön, Bugacz pusztán Bogár Imre
jó legény volt, kifordított pásztorsuba,
borjúsájú gatyá rajta. Ha fölébredt:
állj meg, kutya. Hogyha aludt: álma buba.

Schéner Miska hírös betyár, hej, hírös
pingáló betyár, színek, formák szegénylegénye.
Was ist Schéner? Was ist betyár? Annyi szégyen,
annyi érdem, Mihály bátyám, vásznad fogytán, fessd az égre.

Es ist magyar. Esz iszt bettyár. Esz iszt érdem,
esz iszt szégyen. Ki formák szegénylegénye,
esz iszt dihter, esz iszt künsztler:
vásznad fogytán fess az égre!

VIRÁGVASÁRNAP

Kedves Mihály,
köszönet csendéleteidért,
hisz oly kevés a csend,
oly kevés az élet,
köszönet virágaidért,
hisz oly virágtalan a
világ.

Mennyit lótottam, mennyit
futottam, és sohase
mondhattam az ottra,
hogy itt van, futottam,
és oly kevésre futotta,
csak vetettem,
sohase vétettem, de
soha is arattam,
izzik a betonpallat alattam,
pedig azért vagyok,
hogy virág nőjjön
a szemeimben.
Tulipán, nárcisz, jácint,
tulipán, nárcisz, jácint.

Lásd, a szívem játszik,
mint játszik
a semmiben Isten,
és csak abból látszik,
hogy van, mert megver,
és csak abból látszik,
hogy nincs, mert kincs.

Lehunyor szemem: látom,
kinyitom szemem,
csak szivárvány,
játszik színei alatt
a szívem árván.
A világban járván
nem járvány
dönt le, de ármány.
Pedig azért vagyok,
hogymint virág nőjjön
a szemeimben.
Tulipán, nárcisz, jácint.
Tulipán, nárcisz, jácint.

UJJÉVI VERSCH

Schéner, ha
Mihály
lenne,
király lenne.
Ha Sándor
lenne,
csavargó lenne,
a puszta ég
ráesteledne,
vándor lenne.
Ha Pál
lenne,
na, mi lenne,
pipálna,
ha Péter lenne,
páter lenne,
ha Benedek lenne,
emberek,
bízna bennetek.
Ha András lenne,
kondás lenne,
hazahívna a
harangkongás,
ha Máté lenne,
étele
málé lenne,

de ha leány lenne,
Sára lenne,
nyakába'
lila a sála,
guggolva
pisálna.

Pintér, ha
Mihály
lenne,
mi háj lenne,
kövér lenne.
Ha Sándor
lenne,
napestig csak
lányok körül
sündörögne,
sündör lenne,
söndör lenne.
Ha Viktor
lenne,
piktor lenne,
szobafestő,
hirdetné, hogy
giccset fest ő.
Ha Lajos lenne,

akkor is
csak festő
lenne,
de már művész,
gatyájában
lány tojás,
kobakjában
látomás,
füle-farka
olajos.
De ha leány
lenne,
folyópartra
menne,
tükrében magára
lesne.
Ha lány lenne,
Sára lenne,
nyakába'
ezüst-szín
sála,
guggolva
pisálna.

RÍMKÉNYYSZER

ne
tartsd a
szádat
mondd hogy e
szárad
szívében
varangyos béka
ül
nem
aranyos béke

ISTVÁN KIRÁLY VERSES HISTÓRIÁJA

OFFICIUM S. STEPHANI REGIS HUNGARIAE

„Minden ország örvendezett,
elnyervén patrónusát,
és e nagy-jóért szerfelett
áldotta Úr-Krisztusát.
Épp csak Pannonia népe
nem találta támaszát...”

Ím eljött az áldott új nap:
zengő üdvös ünnepe
szent királyunk-Istvánunknak!
Míg tart a világ heve,
örvendjen, ki őáltala
lőn Urunk örököse.

Ím eljött az átkos új nap:
bűzös, bűdös ünnepe,
álszent király annyi tört ránk,
mint a világ krátere,
görnyedjen, ki őáltaluk
lőn a földnek négere.

Ím eljött a nap, a régi:
elfagyott a vetemény,
ím a gyászunk ezredvégi,
nincs remény és nincs remény –
az maradt, mi volt az ember
csak Sárkányfog-Vetemény.

Ím, eljött a napunk, újult,
Géza szent fejedelem
halott szíven tiprat török,
s nincs Isten, nincs kegyelem,
tiprat tatár, kínunk örök,
dajkáljuk, mint gyermeket.

Ím eljött a nap, az égi:
rásüt ágra, bogárra,
sugarát oly bőven méri,
aranypénz a sugára:
fénylő bánat ráfűzvéen már
a világ ág-bogára.

Ím eljön a Hold, az áldott,
zárja ráuk az ég-boltot:
a Hold is csak rozsdás vaspánt,
csillag lészen rozsdás vas-szög,
nem szökhét ki semmi fény:
üvöltöd, hogy nincs remény.

Minden ország örvendezzen,
elnyervén patrónusát,
és a nagy-jóért szerfelett
áldja majd Úr-Krisztusát.
Mikor Pannónia végre
megtalálja támaszát.

HOLDÁRNYÉK

a félvak petőfi elkallódott monológja

én nem akartam
megvakulni
én vakon is
pontosabban jobban
látok mint ti
én látó szemem
is lehúnyom
hogy ne lássam
ami volt
ami lesz a
haynau-világot
hol fekete
a vérázott kokárda
hol fekete
e napfogyott világon
a hétszínű szivárvány
én csak látván látni
kívántam a napot
a világ közepét
ahogy lángol ahogy
kihúny ahogy
kihűl
talán örökre
s mi sötétben
didergők
majd térdelünk

a jégbedermedt
rögre
én nem akartam
megvakulni
én csupán
vágyakoztam rá
égi frigyre
őt akartam nőmül
nem júliát nem
lédát nem csinszkát
nem annát
őt akartam nőül
égi kísézőm a holdat
s e didergető
nászban
lesvén lestem
hogyan vet árnyat
órjás árnyat
rám
menyasszonyom fátyla
én nem akartam
megvakulni
én csak
vőlegénye voltam
pár percre
a holdnak

s a merkurt
vénuoszt marsot
földet jupitert
szaturnuszt uránuszt
neptúnuszt és plútót
húztam ujjamra
arany jegy-gyűrűt
s arany gyűrűm is
a naptól
lopta fényét
én nem akartam
megvakulni
én vakon is
félvakon is
pontosabban jobban
látok
mint ti látók
s én
holtomban is élek

LEVÉLFÉLE

ennen

magához a gólyához fiaihoz

önnön

ment-e a könyvek
által a világ elébb
kérdesz
a könnyek által
persze
légy nyugodt
minden rendben
a szakadék széléig
ment elébb
s még lépett egyet
a máglyára rakott
könyvekig
ment elébb
mily jó a könyvek
fényinél melegedni
őszöd a majom
nem is gondolta
hogy a könyv
egyszer majd
el is ég
és nem szakad le
a mennybolt
az égi könyvesbolt
a magas ég
ment-e a könyvek
által a világ elébb

kérdezed
persze ment
csak a világ maradt
csak az ember
maradt hátra
az oly állati
ember
hogy már
az állat is megveti
utálkozva néz
e szép emberkertre
ment-e a könyvek
által a világ elébb
kérdezed
persze
ment doberdóig
katinyig auschwitzig
hirosimáig
máig
ment a könnyek által
a világ elébb
ment-e kérdezed
ment csak mindig
félrecsúszott a
mente
balracsusszant

jobbracsusszant
s hiába
ünnepel az ember
hiában
ha félreáll a mente
s neve
áthúzván
a bibliában

áll egy ember
áll magában
itt áll
a tükör előtt
századvég
ezredvég
ír sír

MONICA LEWINSKY-BLUES

Zene fúvós, szívós hang-
szerekre és cselesztára

Gyere pajtás, lesz új tavasz,
gyere pajtás, lesz még nyár is,
lesz még új ősz, porkahó, tél,
aki élsz, te egyszer élsz most,
ki meghaltál, egyszer éltél.
Fújjad, Monica, szívjad Monica,
dőljön össze a filharmónia.

Nem jössz, apám, elhullt csontod
a csongrádi temetőben,
hogya lépek, mint a madár,
holt arcukat meg ne sértsem,
szeretteim ott a földben.
Fújjad, Monica, szívjad Monica,
dőljön össze a filharmónia.

Gyere ember, szerb vagy albán,
liv, vót, vepsze, magyar, zsidó,
román, örmény, vérben gázló,
egyik fölött varjú károg,
másik várán győztes zászló.
Fújjad, Monica, szívjad Monica,
dőljön össze a filharmónia.

Kevés ehhez Mozart mester,
kevés összes marcipánja,

Bartók urunk kantátája.
Kell itt lenni oly profánnak,
a zongorát tüzelőnek,
fel kell vágni apró fának.
Fújjad, Monica, szívjad Monica,
dőljön össze a filharmónia.

Gyere barát, századvég ez,
gyere barát, ezredvég ez,
kevés lesz majd ezerév is
elfeledni annyi szégyent,
annyi sarat és annyi vért,
mit rajtunk e század szétkent.
Fújjad, Monica, szívjad Monica,
dőljön össze a filharmónia.

ZSIVÁNY II.

Würtz Ádám emlékére

Január

Bennünk egy madár énekel,
éneke színes, szíves,
éneke édes, mint a méz.
Amely madár most égre kel,
lehull a fagyba, teste jég.

Február

Bennünk egy madár énekel,
éneke színes, szíves,
de künn a világ kín,
mondd, mi lesz, kismadár,
ha jön a jeges ár?

Március

Bennünk egy madár énekel,
éneke színes, szíves,
már nem csöpörész az eresz,
már nem pityereg a gyerek,
fölgédtek a szívek.

Április

Rügyet robbant Mátra, Pilis,
az április vidám, dilis,
bennünk egy madár énekel,
most bátor, égre kel,
tavaszi szél röpíti.

Május

Bennünk egy madár énekel,
éneke színes, szíves,
aki figyeli, mágus:
fűből, bokorból nyulat varázsol,
lődd le, vizsla vizslatja, húsa parázsol.

Június

Bennünk egy madár énekel,
éneke színes, szíves,
énekórán olyan pofont kapsz,
hogy a madár nem énekel,
szekunda, hallgatni kell.

Július

Most mint görögdinnyélé,
édes a napfény,
most mint törökméz, sárga,
kipörögnek a gyerekek,
mint napraforgószemek, a világra.

Augusztus

Rád nevet az iskolatáska,
de úgy, hogy más ne lássa:
megyünk, maradunk, kérdi.
Most még maradunk,
tízíg aluszunk, nincs apelláta.

Szeptember

Szeptember: csupa emlék,
most volt január nemrég,
ha újra ifjú lennék,
bennem egy madár énekelne,
szívemen kitelelné.

Október

Csupa vér az alkonyi ég,
rőt már a szőlő levele,
levendula lengő illata
járja ruhád át, hisz
csukva a kék ég ajtaja, ablaka.

November

Hóra ébred az ember,
hóra a költő: rím-ember,
tavaly is így volt: remember,
ládd, a világ: kör, embör,
a jövő is emlék, rimembör.

December

Bennünk egy madár énekelt,
éneke színes volt, szíves,
lehullt a fagyba, teste jég,
vagy égre kelt, úgy énekelt,
az ég tüzén most ég el.

TENGERRE NÉZ KI ABLAKOM

Tengerre néz ki ablakom,
tengerre néz ki Hvaron,
ablakban állok, mélyet lélegzem,
hajó érkezzen, várom.
Tenger az is: a fenyőerdő,
tengernyi fenyőt látok,
régi csaták emléke csak:
meglapulón egy várrom.

Tengerre néz ki ablakom,
tengernyi elhullt napra:
elmúlt tegnapra, évre, évszakra,
huszadik századra,
évezred-pillanatra:
mohácsi temetőkre, trianon-szemfedőre,
s apámtól dédapámig, szépapámig
ki porlik hanyattdőlvé.

Tengerre néz ki ablakom,
anyára, szeretőre,
ki sirva fekszik ágyra,
ki nevetve hideg kőre,
ki vetkezik, ha vétkezik,
s ki ölvén ölelőzne,
ki halálban megelőzne,
s ki engem küld előre.

Tengerre néz ki ablakom,
tengernyi virág-létre:
s a réten virág-népre,
vajvirág, vasvirág, varádics,
vérontófü, vidra- s veronika-virág is
ott fekszik kasza-élen,
s szétszóratván a szélben,
varjutövis, a vétlen.

Tengerre néz ki ablakom,
öbölnyi, kicsi népre
úgy tekintek, mint napra,
napja bár leáldozva,
inka, maja és aszték
csak szellemem maraszt még,
s oszmán birodalomra, szovjet birodalomra,
csak úgy nézek, mint romra.

Tengerre néz ki ablakom,
tengerre, jövődőre.
Hogy mi vár rám és rád is,
megmondhatom előre.
Tengerre néz ki ablakom,
síró csöpp csecsemőre,
kinő majd karma, körme,
s ladik köt ki majd Hvaron,
s révésze leszén Charon.

REGGEL

A nap mézcsöppjei átütik
a fák lombját, felhők szövetét,
ragyogó reggel, arany ég.
Tudtam, hogy erre ébredek:
lovakkal, lányokkal álmodtam én.

Az éjjel lovakkal álmodtam én,
csillagos homlokzatú éjszaka,
csillag volt lovam homlokán is,
vágattam: leeshetek, nem,
rám dőlhet a magas ég, nem.

Megvirradt, itt fekszem ébren,
hol a vágta, sem a földön
nem találom, sem csillagos égen.
Ez most a vágta: ahogy a hangok,
ahogy a hangok megvirradván

ostorozzák az éji csendet,
villamos jön, kokárdás postás,
élesen, vadul csenget, csörtet,
csöngés visszhangja: újabb csöngés,
lezuhant kiskanál csörömpöl.

Hova zuhantok, éji lovak,
hova, éji csend, hova, csillagok?
A hold is: szárnyanőtt madár,
elszállt. Megvirradván ha indulok:
bennem az álom, a csend, csillagok.

Belül hordom az éjszakát, mint a dacot.

NE FÉLJ, NE FÉLTS

Asszony: anya, csupa ideg, csupa szerelem.

Nyitott arca: csukott ajtó.
Gyerek-öröm, baj,
fölfelé az úton: zuhanás.

Száradni akasztott fehér ing: benne lógok én is.

Eljön arcunkat látni a mosoly,
imádság fáradt, szomorú asszonyokért.

Úton megyen, nem poroz,
vízen megyen, nem csobog,
nádön megyen, nem suhog,
sáson megyen, nem susog,
eljön arcunkat látni a napfény,

eljön arcunkat látni a mosoly.

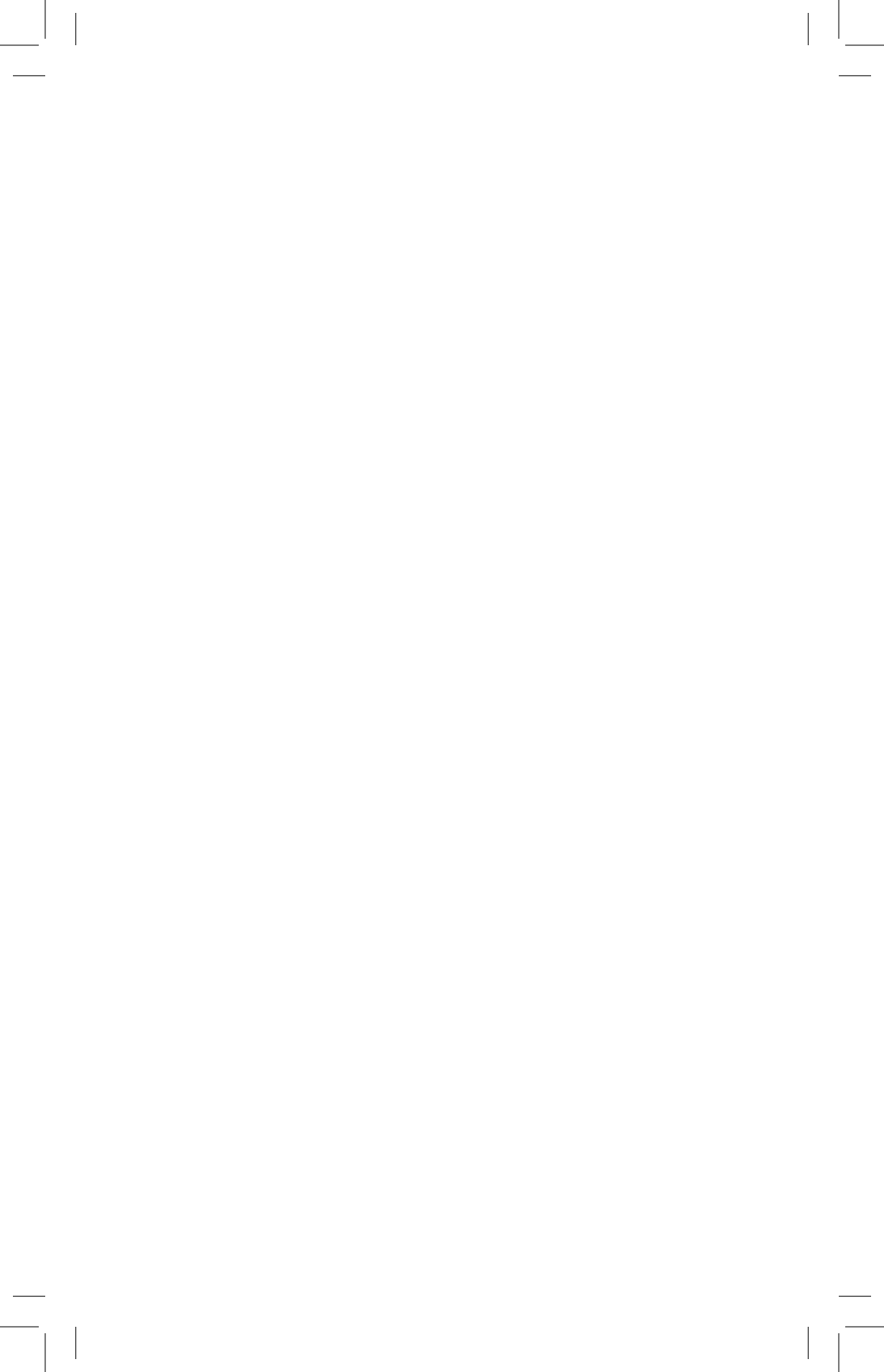
Ne félj, ne félts,
de én is
féltek és félek:
fehér ingben, fogvacogva s
fogcsikorgatva itt állok: csoda.
Ökölbe szorított kézzel, itt állok
tűnődve, tündökölve.

Beléd fogódzom e földrengéses
világban, nézlek: virág,
téged tanulunk virág:
virágnézetünk alapjait.

EZÜST

AZ APÁTSÁG ALAPÍTÓLEVELE

nyelvemlék

mondd hogy
meddig
mondd hogy
merre leszen
kikötőnk
hol leszen
szállásunk
átizzott
ingem
mogyoróbokorra
hová terítsem
szomjazom
friss vízre
martonvására
kútjára
hogyan talállok
jártam már
hadúton
fehérvárra menő
hadútról
engedj letérnem
tihanyba mennék
házamba mennék
árva házamba

SZERETNÉK ÉLNI

Szeretnék élni
2000-ig
mondotta
Szisz kapitány
és most
hogy átfordult
az év
a század az ezred
véres rongyait
levetette
vörös csillagait
leverte az égről
de átüt
átüt az ég
kék kötésén
átüt átcsillan
nappalunk
Naptalan
éjszakánk
Holdtalan
iránytűnk
elnyelte a
Tenger
Szisz kapitány
mondd hogy
meddig

mondd hogy
merre
hol lesz
kikötőnk
hol lesz
szállásunk

KÉT BAGATELL

Bátyám, Tóth István

Bátyám,
Tóth István
nem alispán,
nem főispán –
ilyen-olyan
rangra legyint.
A szerencse forgandó,
a hatalom múlandó.
Csak alkotó halhatatlan.

Árva hazám,
mennyeien itthagytak,
elmentek világot-látni.
Te pedig idehozta
tündöklő képeiden
a világot, látni!

Írtam szeretettel
2001 májusában
Pintér Lajos

Csongrádi Zweigelt

Bordal
Lekrinszki Pista
legjobb borára

Csongrádi Zweigelt,
ha fiatal,
mily finom, diadal.
S ha óbor:
sose elég a jóból!

Mindenütt jó
széles e világon,
mindenütt
élem világom,
mígnem egy villám
szíven üt.

De itthon,
de itthon,
de itthon,
itt a legjobb,
itt kerek az árok,
itt nagy a rét,
itthon a drága barátok!

Csongrádi Zweigelt,
óbor, újbó.
Mind finom.
Karcsu poharunk
töltsük meg újból!

AZ IDŐ RÖVID TÖRTÉNETE, ÉS ...

az idő rövid története (1)

lesz-e időnk
megszeretni
egymást
az idő rövid
történetében

az idő rövid története (2)

úgy szeretlek
nincs rá szavam
csillagtalan
az éjszaka
úgy szeretlek
nincsen
napszak
nincsen
évszak
nincsen óra
úgy szeretlek
nincsen idő
így szeretlek
halhatatlan

az idő rövid története (3)

alma mahler
elveszett/föllelt
naplója

festők
feslett nők
zenészek
bohócok
vigécek
életemben
víg énekemben
én úgy
szerettem
őket
magamat
értük
kitakartam
harapjanak
harapjanak
ha alma
voltam
szerettem
szép
égkék

szemükben
a félelmet
a halált
szerelem lángját
föld voltam
testüket
betakartam
és minden
este
magam
maradtam
megpihentem
egy állat
halhatatlan
tekintetében

az idő rövid története (4)

rávetül szívemre
az idő
a semmi ágának
hosszú árnya

az idő rövid története (5)

most
hogy megszerettelek
itt állok
meztelen
lángoló zsiráf
halálraváltan
szégyentelen
néz bennünket
a vaksi idő
néz és
szégyenli
mulandóságát

Az idő rövid története (6)

A Cambridge-i Egyetem az elméleti
fizika és csillagászat témakörében
meghirdetett tudományos szemináriumok
sorával köszönti világhírű munkatársát,
akit az emberek többsége Az idő
rövid története című
könyv szerzőjeként ismer. Stephen
Hawking Oxfordban szerezte első
diplomáját fizikából, majd Cambridge-ben

folytatta tanulmányait a csillagászat témakörében. 20 évesen itt kapta meg doktori címét. Gyógyíthatatlan ideg-betegségben szenved, amely a mozgató idegpályák soradását idézte elő. Mivel egyetlen kezét képes csak mozgatni, és beszédképességét teljesen elvesztette, egy tolószékhez erősített számítógéppel vezérelt beszédszintetizátor segítségével érintkezik környezetével. Tavalý jelent meg Az univerzum dióhéjban című munkája, amelyben úgy véli, az emberi faj nem éli túl a következő ezer évet, egy másik érdekes állítása arra figyelmeztet, hogy az emberek csak génjeik feljavításával őrizhetik meg a számítógépekkel szembeni fölényüket. A csipek ugyanis egyre nagyobb teljesítőképességgel bírnak, ezért fennáll a veszélye annak, hogy a számítógépek olyan mesterséges intelligenciára is képesek lesznek, amellyel átvehetik a világ feletti uralmat – – – – –

az univerzum dióhéjban

ezt a diófát
nagyapám ültette
bízott a
jövőben
nézd
ahogy a dióhéj
zöldre
festette
kezem
halld ahogy
a dióhéj
a madárkoponya
reccsen
lábaink alatt
nem mondom
tudod úgyis
e dióhéj
zizegésben
ma éjjel
veled
vetkezem
vétkezem

ÜZENET

„A Feneketlen tóban vagyunk”

(Tolnai Ottó: *Gyémántos történet*)

A holt-Tisza partján
nőttem fel.
A Feneketlen tó
partján.
A kisbaltát bele-
ejtettem,
hányszor lemerültem
utána,
de feneketlen volt,
mély.
A balta veszett oda
– akkor –,
nem én.
A gyermekkor taván
vérpiros hatyúk
úsznak,
s vérpiros hatyúk
a palicsi tóban,
s vérpiros hatyúk
Budán a Fene-
ketlen tóban.
A Feneketlen
tóban vagyunk,
ott keressetek.
Ott a tónál,
Ottó,

míg le nem hull
nevünkről
az ékezet.
Márai
bajlódott vele.
A Feneketlen
tóban vagyunk,
ott keressetek.
Lassan járunk,
halkan énekelünk,
mint haldokló
hattyú, szép eml-
ékezet.

JÁTÉK

egy motívumra

hat tyúk
kapirgál
tanakodik
a trágyán
kezdjünk
új életet
legyünk mi
hattyúk
hatyikáim
hatyikáim
hívja őket
a költő
de kevés erre
egy költői
emberöltő
hat tyúk
ha kap is
kottát
légyen az
bartók
kodály
kurtág
akkor is
kotchodál

akkor is
csak tyúk
akkor sem hattyú
tehetségét
elkurták

KÁDÁR JÁNOS ÉS FARKAS MIHÁLY
RAJKOT VALLATJA

- Van valami mondanivalód?
- Ezt akarod mondani a pártnak?
- Hogy imperialista ügynök
vagyok, ez nem áll.
- Nacionalista diákcsoport volt...
- Vigyázz Rajk, a veszett
fejsze nyeléről van szó.
- Szembefordítottad a párttal a
NÉKOSZ-t.
- Tedd a szívedre a kezedet.
A párt nem a tenyerén hordozott
téged? Mondd meg, nem a tenyerén
hordozott?
- A kérésem, hogy addig,
míg az ügy tisztázódik velem
kapcsolatban és lezárul az ügy,
hogy a feleségemnek ne legyen semmi
bántódása.
- Ez a magatartásodtól függ!
- Ez az éjszaka a te életedben
a legkeservesebb lesz! Ha nem
írod le azt, amit mondok neked.
- Itt nincs arra szükség, hogy
két napig írájál. Én megelégszem

egyes mondatokkal. Bűnös vagyok
ebbe és ebbe... Ezt felsorolni
egy fél óra elég.

- Addig fognak verni téged, amíg
ki nem jön belőled, ami benned van.
- Van írivalód? Igen, vagy nem?
- Van. Most nem tudok írni.
- Nem tud. Vigyétek vissza.

A HATALOM TORNYA

séneriáda

alul áll
a csupaváll
kucséber
jött-ment
erősjános

a föld
rokona
elfutna
de földbenőtt
lába
megeredt
földbe gyökeredt

gyom fű
békarokka
virág hó
eső rokona
szárnya nőne
ha behemót
te te te
leszállnál róla

középütt
a kisokos

nagyokos
gigerli
de jó a
középút
de jó
középütt
lefelé üt
fölfele
nyal
a gigerli
kisokos
nagyokos

fölül van
az arctalan
orcátlan
hatalmas
de szédül
de dadog
de-de-ma
go-gó-giáját
fogadd el
beszédül

hatalma
nem vadalma

nem vackor
csak vállakon
vackol
szereti
a halikrát
szarik rád

A PÉNZÜGYMINISZTER REGGELIJE

finom ez a reggeli
bőséges
látod
nyújt felénk az isten
mégis
jókedvet
bőséget
finom ez a reggeli
bőséges
csak néha-néha
röpül bele
egy-egy légy
zuhan bele
egy-egy repülőgép
finom ez a reggeli
bőséges
látod
isten kinyújtott
kezében
a reggeli
kávé mazsolás
kalács
mazsola légy
lezuhant
repülőgép
mindig légy

kerül
a kalácsba
drága kalácska
finom ez a reggeli
bőséges
csak ne lennének
a könyvek
a könnyek
a könyvekben
mindig becsomagolt
fájdalom
panasz
uram istenem
hozzád
fohászkodnak
e földi férgek
hogy kezedben
a kalács
a porcelán csésze
megremeg
csak ne lennének
a hajléktalanok
az utcára kivert
emberi ebek
nyüsztésüket hallani
pedig szól

hogy panaszuk
elnyomja
jól fizetett
ének
hallala hallali
finom ez a reggeli
bőséges
látod
csak ne lennének
az akták
melyek ellepnek
mint az atkák
csak ne lennének
az emberi
remények
kipörögnek
a napvilágra
a drága
földi lények
fiúk lányok
szemükben csillag
jövendő élet
és csak jönnek
jönnek
nem köszönnek
nem mondják

reggelimhez
jó étvágyat
nem mondják
jó étvágyat
átnéznek rajtam
átnéznek
fekete időmön
a napra néznek
a napba a fénybe
átnéznek
koszlott kis
vágyaimon
étvágyaimon
s nekem ez
fáj fájj fájj
írócskák
ócskák
kiket terített
asztalomhoz
engedek néha
verebek
szedegessék
a morzsát
ők is vérebek
a lézengő
a lázongó

mikszáth
ő sem szeret
ő is a jövődöt
szereti
a fényt
a tündöklő
reményt
s a léha jelent
megveti
ő sem mondta
hogy jó étvágyat
pénzügyminiszter úr
s nekem ez fáj
úgy fáj fáj fáj

EZÜST

nem párizsban
történt
ahol itt-ott
lejt a járda
egy magyar költő
arra jár meglátja
ez kecskeméten
történt
ahol ha jól
figyelsz
itt-ott lejt
a járda
ha arra jár a
költő látja
hogymég nem is
lejt az a
járda hanem
a nyárfa
gyökere
emelgeti a betont
lábad alatt
a nyárfa
gyökere
a járdát kettévágja
épp a kenyérbolt
előtt áll őrt

e nyárfa
a költő arra járt
meglátta
hogy a kenyérbolt
előtt egy kisgyerek
fillérjeit számlálja
egy fillér
két fillérke
a költő arra járt
meglátta
látta hogy
egy fillér
két fillérke
kevés lesz kenyérre
és száját
kitátotta a bolt
minden volt benne
kenyér kifli
száját kitátotta
a bolt
elnyelt volna
de egy fillér
két fillérke
kevés volt kenyérre
a költő arra járt
meglátta

hogy ragyog a nap
fönn az égen
párizs fölött is
new yorkban újvidéken
és itt is kecskeméten
ragyog a nap
és a nyitott tenyérbe
hol lapul
egy fillér
két fillérke
a nyitott tenyérbe
sugarait
arany pénzeit beleszórja
tessék kenyérre
és este lesz
és feljön a hold
és a nyitott tenyérbe
sugarait
ezüst pénzeit beleszórja
és nevet
egy kisgyerek
hold ezüstje
nap aranya
van már pénze
ezüst hold
arany nap

ezüst hold
segíts meg
arany nap
ragyogtass

EGY BOLDOG NAP SZOMORÚ LEÍRÁSA

Kormos István emlékére

Nem volt már jobb jegy
– koranyár, aranyderű,
aranybogár a légben – „fociidő”
nem volt már jobb hely – mondom,
csak itt, mindjárt a pálya szélén lenn,
de azért legközepe!n!
Mosolyog: köröskörül profán szentség száll,
drukker-miatyánk, avasszalonna-ámen.

Ragyog a koranyári napban
a Rézkakas cégére, csőre –
fölpillant: „Ugye kukorékolt?
Ugye kottázta: bemegyünk?”
Költők, kölkeim, egyetek! – biztat,
s gőzölög kakas-leves máris előttünk!

Írtál? – kérdezem. *Írtam.*
„Vagy talán írhattam volna, kérem –
új kötetet, 1200 sort,
tizenkét verset, kérem –
versek, foltok az egérrágta
életre: hátamon a zsákra.”

Egy új mesét, hogy köszöntsön:
alig pár napja levelet küldtem.

Verses mesém, mint ez a vers is
feltöretlen levél asztalodon.
Ki mond zsoltárt most – kérdezem halkán,
ki énekel most szegény hazánkról?

NÉGYSOROS

ne játssz vele
szét ne rúgd
e rossz rongylabdát
a földet

MECCS

X

(első félidő)

kapus voltam
szárnyam nőtt
kapus az
osztálycsapatban
vakxi kapus
szemüvegem a
kapufa tövében
néhány potyagól is
s bátorító szavak
nem baj sokat kapunk
de eggyel
többet rúgunk
egykori kamasz
galaktikusok

XX

(hány félidő egy meccs?)

1968 táján
volt egy nagy védésem
emlékezem a jobb alsó
sarokból
szedtem ki egy távoli
lövést
különben is a
nagy lövések éve volt

XXX

(árnyéokra vetődés)

rideg szobában
párnák közt
csövek közt
majd egyszer
kérdesz
hogymennyi még?
mennyi van még hátra
mester?
hány ócska mester
a grundokon
de most egy igaz
mestert kérsz
de most uradat
kérsz hogy
mennyi még a meccsből
s Ő kezével jelez
jelét nem láthatod
jelét nem láthatja
senki sem

ÉGI VENDÉGEK

a 35 éves Forrás ünnepére

milyen jó hogy
eljöttetek mind
nézzetek Simonyi
Imre Gyuláról
jól szabott öltöny
szeme sugárzó
hóna alatt a
megtépett zászló
egy agyonolvasott
Németh László-
kötet
hozzátok csak
benéztem mondja
valójában az Újpest
meccsre megyek
és milyen jó hogy
itt vagy Páskándi
Géza a Duna-deltából
Szamosújvárról
hol a börtönkapu
hol bezárva hol
kitárva s hol a cella
veled várandós
vagy nélküled árva
s milyen jó hogy
eljött Czine Mihály

odasereglünk szemöldöke
szivárványíve alá
Tóth Menyhért festette
szobánkat is fehérre
s festett festett
vért vértet eget
nézzétek hogy szalad
pedig csak
sántán lépeget
Kondor jön felcsatolja
az angyalszárnyat
repüljön repüljön
madárra tanyára tájra
e holt vitákba
süppedt szegény hazára
és itt van lásd
Bálint Tibor és Gion
és itt-itt
a drága Balázs Jóska
látjátok hogy ragyog
általuk a próza
átfénylik poklon
díjakon divaton
úgy ragyog
és itt van Weöres
aki tudja hogy

a kecskeméti piacon
legszebb az alma
és itt van Illyés
aki tudja hogy
kinek van kinek nincs
álma lázáлма riadalma
és jönnek jönnek
áldottan jönnek
ránk köszönnek
látjátok feleim
így mi is látszunk
hisz óriások
tört vállán állunk

A CENTENÁRIUMI ÉVRE

Illyés Gyula emlékére

Megy a vonat. Egyre
sebesebben. Szekszárd
felé.
Madarak szállnak fölé,
öngyilkosok
fekszenek elé, mert
megint a sakál dalol,
a pacsirták vonítanak.
Magánszorgalmú kutyák
ugatnak,
Illyés torkáig ugrálnak,
s bokán harapják.
De hiszen Őneki:
bokáig érni is érdem.
Bokáig érnek.
Szekszárd felé megy
a vonat, nincs rajta
terhes kismama,
nem várandós a holnap.
Csak gonddal,
elvetélt reménnyel
viselő. Csak Herder
jóslata kereng
fölöttünk a hófelleges
égen,
mint varjuraj.

Élj műveidben,
ha már
száz évig élni nem lehet.
Élj lassabban, mert
a világ lemaradt.
S bár a mű örök,
most olvasom és
mondom, e gyönyörű
életmű leronthatatlan.
De rom van a rendben.
S e mű, akármilyen hű,
nem tudom,
olvasmányunk-e vagy
jövendő nyelvemlék.
Sose ennyire penge-élen,
hogy fejet csóválva,
állván s csodálván
vizsgálja majd egy nyelvész.
Vagy lesz nép, mely
megérti, vagy nem lesz,
mert elvész.

BEVEZETÉS EGY
VIGH TAMÁS-KIÁLLÍTÁSHOZ

parafrázis

Föllendül megint
a karmesteri pálca
– vigyázz szavadra,
ha léha, leint –
föllendül megint
a karmesteri pálca,
s nem megy föl a
függöny,
de lehull az álca.
Cintányéros,
cudar a világ
céda a léda
és szűz kézben lobog
a bárca.
Van remény?
– kérdezed.
Hogy nem a homály,
de a fény.
S van remény,
hogy félsz már,
de élsz még.
Hogy él még
nemzedet,
hogy élhet.
Titkon reméled.
Kodály tanár úr

– a hű zenész –
hazánkra visszanéz,
hogy templom vagy
hodály az ország?
Hogy énekel
a nép vagy
koldulón térdepel?
És Illyés
visszanéz,
hogy magasban
a haza
vagy mélyben.
Hogy hószakadás
szó-rácsában,
vagy Egry József-i
Balaton-fényben?
Magasban, mélyben?
Kell-e
a segítség?
Kell-e, hogy
Istened megsegéljen.
Üti a temetőt
a karmesteri pálca,
– sok a pálforduló
paulus, sok a bár,
a bárha, sok a bárpulton

az ezüstözött tál,
ezüst tálca.
Állsz
csodára várva,
ki hétszer árva.
Föllendül
megint
a karmesteri pálca,
eljön fiskális
Katona József úr is
az innen- s túlvilági bálba.
Bántja a Bánkja.
Sehol nem látja
Bánkot, a nagyúrt,
sehol nem látja
Petúrt.
De az orozva gyilkolót
mindig látja, most lobbantja
a világot lángra
– a világ világa –.
De Tiborcot látja,
mást se lát
csak tiborcot.
Megborzong.
Kulcsolnád a kezéd
imára,

de hiába,
egyre csak az jut eszedbe:
világ világa.
Virág virága.
Szerelem
kápólnavirága.
Dadogsz,
magadban énekelsz,
várva:
hogy föllendül ismét
a karmesteri pálca.

TÓTH MENYHÉRT ÁRVASÁGA

avagy: milyen hosszú a tarack szára?

Nap kél fehér izzásban,
fölvérzi a festői vásznat,
indul a paraszt ki a földre,
földjére, máséra, napszámba,
Menyus bácsi meg, a festő
ásót fog, ás, ás, magát
átássa Afrikába.
Mit csinálsz, Menyus? – kérdik tőle,
s válaszol: ások, azt kutatom:
„milyen hosszú a tarack szára?”

Már lemegy a Nap, átvágott
torkú báránylevél vérzik a tájban,
indul haza a földről, földjéről,
más földjéről, közösből,
ki árva, árva, hétszer árva,
mintha mind a létből ballagna.
Menyus bácsi meg, híres festő
csak ássa, ássa, ássa,
mit csinálsz, Menyus, Menykó? – kérdik,
s válaszol: „ások, azt kutatom,
milyen hosszú a tarack szára.”

Zöld lábú lovak réten járnak,
zendül az égi csillag-kaszárnya,
fácáncsibe sír kint a földön,

kasza-sértette lába, szárnya,
Van Gogh jön, jön vele az
egész földgömb-napraforgótábla,
Van Gogh jön, kezében hozza:
levágott fülét lóbázza,
pajtikóm, aranyoskám, édeském,
Van Gogh s Tóth Menyhért
mily bolond táncot járna,
egyiknek nincs füle, másiknak
nincsen lába, az árva, az árva,
parasztok jönnek, mit csinálsz, Menykó-?
„ások, ások, azt kutatom csak,
milyen hosszú a tarack szára?”

Este, ugye, megyünk a bálba?
Süket hallgatja, sánta járja.
Előbb még betűz kicsi napfény,
a csirkék torkát általvágja,
utóbb még betűz kicsi holdfény,
fényt derít a borús világra,
jön Menykó, Menyukó bácsi,
eljött Ő is e bolond bálba,
ahol nem terem majoránna,
ahol szűz a céda, ahol
angyalt csinál a bolond bába.
Mit csinálsz itt Menyukó bácsi?

Csak vizsgálom az örök titkot,
hogy milyen hosszú a tarack szára?

Voltál már ily sokadalomban?
a legjobb táncos, aki sánta,
ki csikorgó vagy, ki nyikorgó –
sok gúnyos gyerek körülállja,
gúnyolja, tépi, cibálja,
s Ő mindenkit néven szólít:
aranyoskám, édeském, drágám,
kinek öcsikém, kinek meg bátyám.
És hajnalig járja, járja,
hó hull, majd pirkad, egyszer
a fehér, egyszer kidől a fekete festék,
festőiek ez áldott esték.
S Menyus bácsi csak ül magába,
elmúlt a reggel, elmúlt a dél,
kidőlt az összes, drága festék,
s a választ hiába kerestem,
a választ hiába keresték, hogy
„milyen hosszú a tarack szára?”

Majd egyszer jön egy jobb világ,
majd egyszer szépen sorba állnak
a Nap, a Hold, a Csillagok,
a növények, sokezer rovar, állat,

hószakadások, tengerek, óceánok,
földgömbhasú nők, Mars, és Vénusz,
majd valaki tán visszahozza
fűzfára fölakasztott lábam,
majd egyszer talán jobb világ jön,
majd egyszer szépen sorba állnak,
szalutálnak a feltámadásnak.

Majd egyszer mindre fény derül,
majd egyszer arra is lesz válasz,
amiért festőnk, Menyukó bácsi
az egész kertet végigásta,
és senki sem figyelt szavára.
Majd arra is lesz végső válasz,
amire válasz végül is nem kell,
hogymilyen hosszú a tarack szára?

75 SZÁL ÉLŐ VIRÁG

Czine Mihály emlékére

Mikor temettünk, hó hullt,
szívünkre hószakadás,
– volt ki kiállt, s kiáltott: vivát,
mert, mire Bécsbe ér, tudjuk:
jó hír a gyász hír,
de az ég sírt, siratta velünk
legjobb fiát.

A magyarság érték, a magyarság mérték.
Gyere, hadd álljunk vállad mögé,
szavunk nem értik,
értékeink ócskapiacon kimérték.
Gyere, hadd álljunk szíved
meghasadt tömbje mögé.

Mihály, hiányzol,
hiányzol, de senki se gyászol.
Befelé sírunk.
Mihály, engem megtiportak, meggyaláztak.
Tűrtem, s ekkora alázat már gyalázat.
Tavasz van,
egyszerre esik, egyszerre süt a Nap,
de fekete a szivárvány,
állunk alatta árván,
mindent felednénk,
mindent feladnánk.
Ha nem bátorítana a példád.

ANYÁNK KÖNNYŰ ÁLMOT ÍGÉRT

Sütő András köszöntése

anyánk
könnyű álmot ígért
édesanyánk
földédesanyánk
történelem-
édesanyánk
s álmunk nehéz
keserű
mint a vadgesztenyeméz
gyermekünk álmát
lenne tudni jó
azt még nem tudja
nem mondja nem hazudja
hírként a rádió
álmában mosolyog
s a halottak álmát
lenne tudni jó
azt már nem tudja
földi halandó
csak a fák gyökere
látja érzi
tudja a dió a mogyoró
anyánk
könnyű álmot ígért
s fájdalma
egekig ért

anyánk
könnyű álmot ígért
álmunk nehéz
lett keserű
mint a vadgesztenyeméz
de nagyobbra nézz
mert kel a vetés
mert alvó
gyermekünk
szája sarkán
kél a nevetés
mert kell a remény
hogyan nemzet
hogyan ország
jövendő századoknak is
megőrizd megformázd
emberi orcád

JÁTÉK

Deim Pál örömére

Festőnk, a jó öreg Deim Pál,
várta Őt Párizs és Weimar.
Mondotta: Szentendre
van csak a kedvemre,
s Szentendrén maradt jó Deim Pál.

*

Vally' mestere volt-e a Kassák?
ki meghalt, hogy ne baszogassák.
Élhetett vón kedvére,
ha bólint rossz cefrére,
mit nedüként adnak manapság.

*

Festőnk, a jó öreg Deim Pál,
nem várta Weimar, sem *hejmpál*.
A Magvető-képen
piros-feketében
Ő várt ránk, mesterünk, Deim Pál.

ÉDENKERT

Bahget Iskander köszöntésére

Ki itt belépsz,
lábujjhegyen jársz,
édenbe lépsz be,
ez a Bahget Iskander-
műterem, és itt
a legzöldebb fű terem.
Itt lakik egy férfiú,
ki szerény, ki serény,
ki sikereire nem hiú,
ki született Szíriában,
El-Barazinban,
hinnéd, hogy arab,
de legfennebb magyarab,
sokaknál magyarabb!
Kányádi szétnézne,
mondaná: szépen laksz,
szépen laksz tényleg,
szép ház, szép kert,
akár ezeregy mesében,
és itt a műterem,
ahol a legtöbb mű remek!
Itt egy barát lakik,
jó barátom, áldja
mindkettőnk Istene,
kertje éden, háza oázis,
gyorsan unokát bele,
ki nemcsak nevet, néha oázis is.

MEDALION

1

mennyi halott szerző
mennyi élő eszme
simogatom a könyveket

2

mennyi élő szerző
mennyi halott eszme
raktárra vidd a könyveket

3

élő és holt szerzők
élő és holt eszmék
becsüld meg jól a könyveket

HARMADIK ÚT

Bibó István-medalion

A hetvenes évek elején, közepén
történt. Kérdezés nélkül mondotta
nekem Kormos István költő, az Ő
legkedvesebb könyve: Bibó István:
Harmadik út. Utána kölcsönkaptam
Tőle, vagy könyvtári zárt részben
olvastam, már nem emlékezem. De
olvastam, olvastam Szabó Zoltán
gyönyörű előszavát, melyben Bibó
56-ban mint láng a Parlamentben
ott lobog. Senki sem tudja, se előtte,
se azóta, hogy mi a harmadik út.
Nem jobbra, nem balra. Harmadik
út meg nincs, sokak szerint az alkohol.
Se jobbra, se balra. Hanem a pokolra,
ahová kell menni, ha dudás akarsz lenni,
ez a harmadik út? Hanem a csillagokra,
„csillagos ég, merre van a magyar hazám,
merre sirat engem az édesanyám?” – ez
a dal, ez a harmadik út? Bibó István
ott jár ezen az úton, ott keresd,
megismered, kicsit hajlott hátú,
szemüveges, kezében bőrdöngy, a
most épp Bartók teli bőrdöngyét Ő viszi.

BÁLINT SÁNDOR-MEDALION

Bálint Sándort, ha jó tudom és pontosan idézem, 1965-ben két év felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte a bíróság izgatásért. Meghurcolták, állását veszttette a szögedi nemzet hű fia, legnagyobb tudósa, aki valójában nem izgatott, maga volt az anygali jószág és anygali nyugalom. Katona Imre mesélt nekem sokat Róla, szent ihletű Bálint Sándor professzor úrról. Mesélte például, hogy a '60-as években Őt, Katona Imrét küldték Szegedre, hogy a pesti szakmai testületek, a pesti egyetem, az akadémia szolidaritását kifejezze. Beszélgetésük végeztével Bálint Sándor megkérdezte: kikísérhetlek a vasútállomásra? Megtisztelsz, mondotta Katona Imre. De hiszen szégyent hozok rád, kompromittállak, mondotta Bálint Sándor. Dehogy, dehogy. A vasúton azután észrevette Katona Imre, hogy mint a leprások, nagy körívben mindenki kikerüli Őket,

ott álltak a nyüzsgő peronon egy
üres, holt tér közepében,
Bálint Sándor, Sándor bácsi,
ugye, többé nem épül, nem sötétül
ily félelemből, gyanakvásból,
gyávaságból emelt fal Ön köré?
Ily börtönmagány, peronmagány.
Ugye, most már hű tanítványai
állják körül a Tanárt?
Ugye, most már a szeretet,
a tisztelet teremti meg
éteri fényből
Istennek tetsző köreit?

ILLYÉS/SZABÓ LŐRINC-MEDALION

A színész, Nagy Attila mesélte. Mikor Kecskemétre került, a nyolcvanas évek elején talán, meglátogatott. Virágot hozott, régi úr. Megismerte a Bibó-képet polcomon. Írók, költők, örömmel vettem ki szavából, hogy az Ő örök barátai, írók, költők. Faggatni nem akartam, előre elhatároztam, hogy nem kérdezem, kérdezgetem, de a Bibó-kép láttán nyelve megeredt. Történeteivel máris Miskolcon jártunk, máris 1956-ban, máris a váci börtönben, máris üresen csörrent az éhségstrájkoló rabok kanala. '56. október 23-án Miskolcon volt, talán épp e napon, úgy emlékszem, nem ott volt, ott élt, ott játszott pályakezdő, de divatos, felkapott színészként, ó Rómeó. E napon, úgy emlékszem, épp e nevezetes napon Illyés és Szabó Lőrinc Miskolcon járt irodalmi esten, Illyés vezette be Szabó Lőrincet, vagy fordítva, látod, már nem emlékezem. De az est vagy késő délutáni találkozás után, ahol a költőkön kívül a színész Nagy Attila is szerepelt, kiültek még egy kávéház teraszára. Ha volt akkor Miskolcon kávéház, lehet, csak presszócska terasza. Mindenesetre a terasz

előtt váratlanul feltűnt a vonuló tömeg.
Meg is fordíthatod mondatod: vonult
a tüntető tömeg. S „ruszki – mars ki”,
hallatszott jelszavuk. Látod, évtizedek
óta írunk verset, de ilyen jó rímet
nem tudtunk kitalálni – mondotta tréfálón Illyés
Szabó Lőrincnek, vagy inkább fordítva,
Szabó Lőrinc Illyésnek. Így őrizte
a színész emlékezete, valahogy őrizgette
az én romló emlékezetem is. S mért
mondom el mindezt itt dadogva, már nem is
tudom, ki is tudhatja, miért dédelget
egy-egy emléket az emlékezet.

BOZSÓ JÁNOS-MEDALION

Kakas kiált a képeden,
meghaltál, de élsz, Bozsó János.

Őszirózsa és szikvirág,
képeiden a csönd megcsendül,
meghaltál, de élsz, Bozsó János.

Tanyák, az anyaföld ölében,
tanyák a romlás, omlás tenyerén,
meghaltál, de élsz.

Kocsmába ver be a napfény,
szegénységre ömlik a fény,
éjszaka lenne, ha a fény
festményeidről nem áradna,
meghaltál, de bennem élsz.

Ha meghalok, majd kiben élsz?
A fákból élsz, a fényben élsz,
leomlott házfalakban élsz,
mint bátorságban él a félsz.

Kakas kiált a képeden,
ha kakas kiált,
lassan megvirrad, ha

megvirrad, árad a fény,
ha árad a fény, te újra élsz,
ébred az alvó, öreg város.
Hű fia voltál, Bozsó János!

BÖLCSŐ

alpár felgyő
kerekárok bökény
ellés elléspart
ellésmonostor
hallod
harangoznak
monostoron
isten légy kegyes
ostorom
lófogó-sziget
zöldkereszt
fehérkereszt
nagyapád tanyája
állt ott
fogva tart
nem ereszt
bokros kistrét nagyvér
mámai-rét böld
böldi-töltés böldi-rév
átkelsz
minden rész
részeg a révész
ne hidd hogy
révbe érsz
halesz öreghalesz
újhalesz

kilences kettőshalom
gyevi-tanyák
apák anyák
sárkányfarki-töltés
vidre kurca
erzsébet-erdő mámai-erdő
sose jártál ott
mindet bejártad
utad kanyargó
magad tekergő
öregszőlők öregszülék
nagy-ibolyás kis-ibolyás
keselyes-dűlő
magad ledőlő
álmodban virágzik a mák
álmodban virágzik a mák
keselyes-dűlő
kőnyaszék mentettrét
fa ága fű hegye
minarét
sárkánysziget szakadás
bölcs lesz és
balgatag
beszédes hallgatag
sír örül
ki körbekerül
bölcsője helye körül

A HELY SZÍNEI

*

(déli harangszó)

a harangláb
ott állt
az iskola
udvarán
délben
delente
anyám harangozott
a tanítónő
messzehangzó
harangszó
mára már
se harang
se iskola
harang
emléke szól

*

(a zöld kabát)

elsős voltam
talán
iskolába
kerékpároztunk
amikor
egy gazdájavesztett
száguldó
lovaskocsi

anyámat
megtiporta
emlékszem
ahogy maszatos
szerelők
ölbe vették
orvoshoz vitték
egyedül
hazamentem
leültem a küszöbre
véres zöld
kabátjára emlékezem

*

(petőfi barguzinban)

egy fotót
kaptam
az állítólagos
petőfi barguzinban
kitátott
szájjal üvöltő
csontváz
mennyi bevarrt
száj
mennyi bevert
szem
mennyi üvöltő

néma halott
történetét kell
meghallanod
elmondanod

*

(répa retek mogyoró)

a hiánylexikonban
az r hangot
szerettem volna
megírni
nekem az r hang
hiányzik
kiscsikók futása
nevelt
halak villanása
a holt-tisza
tükrén nevelt
korán reggel
rigó nevelt
ritkán rikkantott

*

(apám halála)

a rókus kórházban
tóth klárival
látogattuk

láttam klári
megrettent
a csontsovány
testtől
kínzó fájdalomtól
rák súgtam
ha megtört
kezére teszem
kezem
talán
kevésbé fájt volna
felnőtt kezén
felnőtt gyerekkéz

*

(hajléktalanok tele)

itt él
beton vasbeton
lépcsőházunk
alatt
sapkája kék ég
cipője föld
ágya papír
papír a takarója
mentőt hívtam
hozzá
megpiszkálták

él mondták
otthagyták
itt él
itt élünk
a város közepén
a város peremén

*

(milyen szép)

milyen árva
milyen szép
e végtelenben
e világegyetemben
az ember
a csöppnyi lét
engedd hogy
kölcsonózzem
isten szalmaszálán
szappanbuborék

*

(cinkék)

piciny széncinkék
ütik fejüket
ablakomhoz
etetem őket
kinn téli világ

mint röntgenképen
a csont
úgy vakít
a faág
cinkék kik
nem vagytok
gyilkosok
kik nem találtátok
föl az első
a második a sokadik
világháborút
az atomot
kik életében
nem volt
se mohács se
auschwitz se
trianon se
piavé se don
embernél
emberebbek
titeket szeretlek
cinke kisérjen
utadon

TENGERLÁTÓ

de jó volt együtt
harminc éve
vonulni ragyogni
nekem az ének:
nemzedékem
de jó volt együtt
harminc éve
dalol a nevek sora
bennem
Baka Bari Nagy Gazsi
Pinczési Pintér
Kántor Péter Szöllősi Zoli
s még még
heten
mint a mesében
hetvenheten
ha vonul szépen
itt lent a földön
ott fent az égen
nemzedékem
de jó volt együtt
harminc éve
ülni a tűz körül
büszkén
szívünk örült
nézd nézd szívárvány

s most ülünk
tenger fájdalmunk partjain
árván
mennyi lázadás
mennyi vád
mennyi vad csodálkozás
marad a láz ugye
marad a láz
bennünk lázadt
a bűnös század
s mostanra
mennyi alázat
hol a harminc év
verssorban énekekben
végigélt életekben
bölcsőben temetőben
lassan őszülő időben
de jó volt együtt
harminc éve
vonulni ragyogni
nekem az ének:
nemzedékem
vonulni ragyogni
Baka Bari
Pintér Pinczési Jutka
Nagy Gazsi Kántor Péter

Szöllősi Zoli
heten
mint a mesében
s még még
hetvenheten
ha vonul szépen
itt lent az égen
ott fent a földön
nemzedékem

PRODÍGIUM

köszí jól, köszönöm, jól vagyok,
vér feredőjében érnek a hajnalok –

térdig a gazban gázolok,
íme az ember, a gyilkoló állat,
ügyünk vesztésre áll –
ez a kurva élet bánt el velünk, nem a halál,

kösz jól, köszönöm, heppi, köszönöm, veri heppi,
nem vagyok úr, se elvtárs, se nyárspolgár, se hippi,
állat vagyok, egy gyilkoló állat,
röstellem magam, sir
pofámról ég a bőr:
imígyen szól a fáma,
mászhatok vissza a fára.

engem már gyöngyöző bor nem vigasztal,
sem terített asztal,
engem már háborúk vágóhídjára vetettek,
engem már légerekbe zártak,
engem már porig aláztak,
fejemre szaros gatyát húztak, karóba húztak,
testembe áramot vezettek,
bajlódтам az ikes ígéekkel,
nyakamat átvágták késsel, hűvös ésszel,

voltam már ábel, voltam már káin,
nem vigasztal e botrányos bábel,
nem vigasztalnak unokáim.
Istenem, téríts az útra,
istenem, teremtsd világod újra!

VILÁGOSSÁGOT!

Évtizedenként,
évszázadonként
egy-egy kiáltás belehasít
a csend kő-tömbjébe.
Egy-egy költő
belekiált a csendbe,
belekiált, hogy
Világosságot!
Belekiált
az abszolút csendbe,
hogy Több fényt! hogy
Levegőt! mert
sziszegő kígyó,
torkát szorítja
a hiány, belekiált
a csendbe, hogy
Nagyon fáj! belekiált,
hogy Tűnj el, fájás!
Érzel egy feléd úszó
kezet az Időben,
érzel egy feléd nyúló
kezet a múltból.
Hallasz egy kiáltást,
egy üzenetet, hogy
Világosságot!, mert
megöl a bányamély sötét.

Érzel, fogsz egy
feléd nyújtott csont-kezet,
holt kezet a múltból.
S fogsz egy kezet,
egy másikat, aki még
meg sem született – – –

TISZAVIRÁG

ÁLFÖLDI FESTŐK

érinteni

csak érintsd meg
ne sértsd föl a papírt
csak érintsd meg
ahogy ezt a verset írod
könnyedén
ahogy a tiszavirág táncol
ruhád hajad érintené
a hóhullás puhaságával
ahogy a Tisza tükrét
megérinti az alkonyi fény

Schéner festi a csongrádi templomot

Mihály több fényt
még több színt
ez az én templomom
itt vigyáznak
– ha vigyáznak
rám az angyalok
Schéner Mihály
a ruhája csupa festék
ecsettel fest
ujjával fest
szívével fest minden festményt
mögé állok kiabállok
több színt Mihály
több fényt több fényt

átüt

itt a borüzlet
a mai vinotéka
épületében volt
egykor az ÁVH
suttogva mondják ma is
ez a terror épülete
paplak van benne ma
s lánykollégium
hallom ahogy
énekelnek benn a lányok
hallom ahogy
énekelnek
az énekük csupa élet
csupa fény
hallom ahogy
énekelnek
fehér blúzuk fehér ingük
csupa vér
a falakon a köveken
minden régmúlt átüt

eperpálinka

aki eperpálinkát iszik
sokáig él –
mondotta nagymamám
eperpálinkát főzetett
ittuk bolondok balgák
és mint szitakötők röpködtünk
szárnyunkat
ingünk ujját átütötte a fény
visongtunk kiabáltunk
részeg halhatatlanok

Éva virágja

apám ültette hóvirág
még a hó foltjai
de egy rigó
már tavaszt kiált
az apám ültette hóvirág-mező
Tóth Menyhért festette hómező
rajta az összes fehér festék
annyi fehér
szívem Szibériájáig elér
csonttá fagyott kiskatonák
utolsó lehelete miért?

a hazáért? semmiért
fájdalmuk e hómezőn átüt
ahogy apám ültette
hóvirág-mezőn
apám emléke átüt áttündöklő
ez a tündöklő
hóvirág-világ most már tiéd

irodalom

persze szeretném
ha szeretnétek
itt sétálok két
lövészárók
között amit ti
ástatok irodalmárok
itt sétálok
a senki földjén
két lövészárók között
kétfelől golyótűzben
itt szálllok
a kettészelt irodalom
terei fölött én
kettészelt madár

DALOK

cinkepanasz

zöld-lila ágon
harsan az ének
harsan a póre
cinkepanasz

zöld a fa ága
lila az árnya
mikor a nap kél
árnyék vetül rá

reszket az apró
földi giliszta
gyilkosától fél
röpke madártól

cinkemadár fél
hull a madártoll
villám csap le rá
sistergő ostor

de te sose félj
árad a napfény
lásd én se félek
fénylik a holdár

dúdoló

gyilkosomtól én
jaj nagyon félek
világháborúk
árnya vetül ránk

mikor az aljas
mocskos hatalom
mint marhacsordát
vágóhídra hajt

reszket az apró
földi ember mert
akit ember szült
embertől vész el

madáretetőt
ácsoltam lásd hogy
élni szeretnék
békében élni

lenne unokám
lenszőke lenne
hogyha a világ
nem lángból lenne

barátainak mondja

minden földi súly
tehozzád húz már
téged kereslek
drága barátom

de a barátság
a ködbe vész itt
mennyei érdem
minden hamisság

veletek voltam
volna boldogan
veletek lettem
volna lám én is

mint fuldoklónak
nyújtsd kezéd immár
de előbb üss le
ne rúgkapáljak

ilyen világ ez
drága barátom
emberi orcád-
ra lelek végül

HÁROM ÁLOM

ablak a tóra

álomban éjjel
otthon voltam
ötven éve elhagyott
otthonomban
hol nevelt
nagyapám nagyanyám
óriás üvegfal volt
a ház falán
az ablaknál ültem
néztem a vizet
a lángoló holt Tiszát

falak

álomban éjjel
az Eötvös Kollégiumban
voltam
harminc év után
újra diák
szobáról szobára
vándoroltam
ajtót nem is nyitottam
pille könnyűn
lépkedtem járni tudtam
a falakon át

madár

álomban éjjel
repülni tudtam
még reggel is
a repülés örömére
emlékezem
a testemet megcsavartam
úgy emelkedtem
kezemmel kalimpáltam
köröztem
föld alattam
ég fölöttem
álomban
repülő ember voltam
néma boldog madár

utóhang

az álomban
a tárgyaknak
súlya nincs
könnyű a kő
mint hópehely
könnyű a könnyű is
s az álom édes
mint a méz –

az ébredésnek
súlya van
és íze van
tán epeíz
s mi éjjel könnyű
volt pehely
nappal mint kő súly
oly nehéz

HÁROM JÁTÉK

álom

a születésem kérdezed
hogyan is történt?
nem tudom
a születésem álmodom –
életem kérded
nem tudom
hogyan is történt?
nem tudom
az életemet álmodom –
a halálomat kérdezed
hogyan is történt?
nem tudom
a halálomat álmodom –

a Nap és a Hold elrablása

nagyapám
holt taván nyáron
gyermek voltam
apró gyermek
de naphalat fogtam
naphalat
úgy ragyogott:
horgomra akadt a Nap
sötét lett
egy pillanat alatt

hiszen
horgomra akadt
egy naphal
horgomra akadt a Nap!
nagyapám
holt taván nyáron
gyermek voltam
apró gyermek
de horgásztam
s kárászt fogtam
ezüst volt
mint a Hold
horgomra akadt a Hold!
sötét volt
képzeld
egy pillanat alatt
hiszen
horgomra akadt
az ezüstkárász: a Hold

iszkoltam haza
apró gyermek
reszkettem féltem
félve féltem
a rám táruoló sötétségben

reszkettem féltem
félve féltem
a rám táruoló sötétségben

Buda Feri számvetése

három lányom három fiam
összesen van hat gyermekem
három vejem három menyem
ezen felül hat unokám
hat szempár mely ragyog reám

p.s.

feleségem önnön magam
számvetésem: vagyunk huszan

HÁROM MINIATŰR

Történelem

Nem én törtem el.

Mozdulat

1975-ben
Nagy László ötvenedik
születésnapját
köszöntöttük a
Fészekben.
Latinovits szavalt,
szava, mint rőzseláng,
verset és szőlővesszőt
hozott a költő fiának.

Látom, ahogy
az est után
Nagy László és Ratkó Jóska
közös taxiba száll.
Harminc év múltán
intek utánuk.
Kezem meglőtt madár.

Apám

Sok éve halott.
Télen, ha itt-ott
jégtorlaszok,
ha zajlott a Tisza,
ha be-befagyott,
ő átjárt a folyón.
Át a jégen,
az én édesapám.
Tudta a víz sodrását,
lékek helyét,
a jég tömbjein
bátran lépkedett.
Távolról nézem,
már a tél ködén át,
a pára függönyén át,
gyermeki szemmel nézem,
ahogy lép a vízen.

HÁROM ÖNARCKÉP

Zselici önarckép

Itt éldegélt és
mértékkal iddógált
Pintér Lajos, a költő
idejét nemcsak
léhán töltő,
hanem ki dolgoz,
bár csöndes szemlélődő.
Majd múlik
egy-két emberöltő,
s nem említi őt a
hálátlan utókor
elfogy az aszú-bor, óbor,
s mindenkor kiforr az új bor.
Nézd csak, nézd, gazda,
boros-üvegem üres immár.
Isten nevében:
töltsd meg újból!

Önarckép

ötvenhárom éves korából

ki ez a
nagyhajú
halk szavú

torzonborz
alak
ki nem élt át
háborút
de szívében
bordalok
borzalmak
háborúk
mégis
és béke
kék egek
szerelmek
társak
szívében
holt apja
élő édesanyja
– magára hagyta –
szívében
Kormos Pista
a fradi ifista
szívében
Illyés
Nagy László
sok tépett zászló
ki ez a
félénk

ismeretlen arc
torzonborz haj
ki ez a
szemüveg
felelj tükör
nem felelsz
megrepedsz

Önarckép

54 éves korában

gyerekként
54 éves emberre
mint bölcs öregre
úgy néztem
néztem volna apámra
s most hogy e kort
megéltem:
gyerek gyerek
magamat annak érzem
de az örök gyerekben
lásd
szaporodnak az évek
az évekkel a sebek

a sebekkel a halál
az örök gyerekben
lásd
hogyan szaporodik
a vad halál
és hogyan dacol
a halállal
szelíden az élet
és hogyan fakad benned
mint kövek közt
a forrás
hogyan fakad fel benned
az ének

egy csokor virágot
festettem a képre még:
tulipánt talán
mely mint a tűz ég

nézd nézd mama
irgalom édesanyám
elkészült a
tulipános önarckép

KIS, KAMASZ DUBLETT

Márta és Mária

17 éves lehettem, 18. Félszeg kamasz a csongrádi gimnáziumban. Még nem félig árva, még élt édesapám, aki pár évvel később halt meg rákban. Lobogó hosszú hajam miatt, borostás kamasz arcom miatt kaptam tőle egyszer egy pofont, de már nem fáj, már ragyog. Első szerelmem nálam egy évvel fiatalabb diáktársam, Szabó Márta. Milyen is ez az első szerelem, mulandó, elolvad, mint a májusi hó. Autóstoppal mentem a Balatonhoz, menetben útba ejtettem a várost, Budapestet, és ott az általam, csongrádi kamasz által oly szeretett költőt kerestem. Nagy Lászlót! Hogy akkor megjelent könyvét dedikáltassam. Szívesen fogadott. Kinek is dedikáljam a könyvet? – kérdezte. Pironkodva feleltem, nem nekem, hanem, ha lehet, kis szerelmemnek, Szabó Mártának.

Nagy László akkor székéből nehéz mozgásával felállt, és kócos kamaszt: megölelt. Az én első szerelmemet is

Szabó Mártának hívták! – mondotta
lelkesülten, hozzá írtam a
Márta és Mária című versemet!
Az első szerelem, mint hó
elolvad, de a gyermekkorból még
felsajog, szelíden simítja ingem,
ököllel üti a szívem.

Sanyi

17 éves lehettem, 18. Félszeg kamasz
a csongrádi gimnáziumban. Még nem
félig árva, még élt apám, aki
pár évvel később halt meg rákban.
Lobogó hosszú hajam miatt, borostás
kamasz arcom miatt kaptam tőle
egyszer egy pofont, de már nem fáj,
már ragyog. Autóstoppal mentem
akkor is Pestre, akkor Weöres
Sándort kerestem. Weörest, ki
világirodalmi nagyság, kinek
szívében Bóbita, Bóbita játszik.
Megint azért, hogy megismerjem,
és hogy akkor megjelent könyvét
dedikáltassam. Örömmel fogadott,

körültáncoltak bennünket felesége, Amy
macskái. Kinek is dedikáljam a
könyvet? – kérdezte a költő.

Ha kérhetem, ne nekem, hanem kis
szerelmemnek, mondtam, úgy
hívják, Szabó Márta. Weöres fogta
a könyvet, és magába roskadt,
percekig gondolkodott a dedikáción,
még a homloka is gyöngyözött, azt
hihetted volna, ha látod, hogy most
költi újra Az éjszaka csodáit.

Majd hirtelen mozdulattal, váratlan
lendülettel írni kezdett, és átadta
nekem a dedikációt. Ígyen szólt:
Mártnak szeretettel Sanyi.

Ugyan megvan-e még e könyv valahol?
Ugyan megvan-e még e halhatatlan
dedikáció? Vagy elsüllyedt, mint
Atlantisz. Vagy tovatűnt az időben,
mint a mi leronthatatlan fiatal arcunk.

KORANYÁRI DALLAMOK

anyám

anyám elesett a konyhában
felállni nem bírt
térdei betegek
bottal jár
úgy mászott be a
szobába négykézláb
mint egy kisgyerek
megöregedtél édesanyám
látod négykézláb jársz már
mint egy kisbaba
de nem halhatsz meg
örömünkre élj
nem fogad még vissza
az anyaföld az anyaméh

bodzafa

anyám udvarán a bodzafa
virágzik
bodzafavirág
mennyi mennyei illat
mennyi íz zamat
csinálj belőle szörpöt
édesanyám
ha megiszom

benne lesz gyermekkorom
minden íze illata
újra rám ragyog
a gyerekkori ég
ha rám nyílik fölém borul
a virágzó bodzafa

apám

apám jön a
temetőből
csont ujjaival nyitná
az ajtót
csont kezével rázza
a kilincset
hozzám beszél
föltámadtam mondja
föltámadtam én
de nem támadt fel
vele a lakat kapukulcs
csak rázza a kaput
nem nyitja ki a halott
ilyenkor jönnének haza
mind kik fogságból
kik háborúk poklából
asszonyaikhoz fiaikhoz

megjönnének ők
mindegyik hozzám beszél
mikor rázza tépázza
a kertkaput a szél

egészségedre!

szeretek egy pohár bort
tölteni
felnőtt fiaimnak
ha hazajönnek
s szeretek velük
koccintani
szeretem hallani ahogy
megcsendül
cseng az üveg pohár
egészségedre mondom
egészségekre
s másnap már
nem is az a hang
nem az üveg pohár csengése
már csak
a csengés emléke száll
száll velem tovább
ha kell elkísér vigasztal
földi poklokon átsegít

KÉSŐNYÁRI DALLAMOK

ezüstkárász

még gyerek
rövidnadrágos gyerek voltam
amikor azt az
ezüstkárászt kifogtam
nagyapám holt taván
hogy ragyogott az a kárász
ezüst volt
mintha nyárestén
kifogtam volna a holdat
mintha kifogtam volna a holdat

dúdoló

mikor kamasz voltam
úgy énekeltem
mint egy madár
éltem a verset éltem
mikor felnőtt voltam
nem énekeltem sírtam
de úgy sírtam
meg ne lássa anyám
meg ne lássa édesanyám

anagrammák saját nevére

nevemmel játszom
pintér lajos:
én prosti alj –
de hiszen kurva nem vagyok
pintér lajos:
én is lop rajt –
de tolvaj sem vagyok
pintér lajos:
élni ja sport –
de én de én
nem sportból éltem!
és akkor eljön
a kegyes anagramma értem
pintér lajos:
lant-piros éj –
az én lant-piros éjem

pohár bor

egészségedre!
egy-egy pohár bort
fiaim egészségére megiszom

nem árt egy-egy pohárka
s biztatom őket mert
rájuk tekint már szemem
az ő egészségükre is
leendő unokákra
leendő unokákra

KÖRTÉS CSENDÉLET

a béke téri piacon

nagyanyám körtét
árul
itt a klappkörte
itt a klappkörte
kiabálja
kiabálja a drága

de a nagy üzletet
nem ő csinálja
csak magát szépen
megrongálja
áldja az isten áldja

virágzó körtefák

virágzó körtefák
mint táncoló menyasszonyok
a tavaszi szélben
virágzó körtefák
a napsütésben fényben
fölköttek varjak
károgó öregasszonyok
feketében
fölköttek varjak
a meghasadt eget
röptükkel összevarrják

táncoló integető
lányok az útszélen
parázna billegetők
lábukon könnyű papucs
a piros pipacs

virágzik az akác is
fürtösen lóg a virága
habzó akácvirág
a kisgyerek letépi rágja
a kisgyerek letépi rágja

körtefa szikrázó ága
akác mézédess virága
az a kisgyerek
én voltam én

jártam az ég peremén

körtepálinka

régi füveskönyvet
lapoztunk nagymamával
ki eperpálinkát iszik
száz évig él
olvastuk ki belőle

eperpálinkát főzetett
nagymama
megittuk vígan
egészségedre egészségedre
kiáltottuk megrészegülten
de ő már nem él
eperpálinkát iszom mama
hogyan elhiggyem a mesét
aki ezt megissza
száz évig él

meghalunk mind
csak virágzó körtefákban
élünk örökké
csak virágzó verssorokban

körtepálinka eperpálinka
körtepálinka eperpálinka
aki elhitte a gyerekmesét
hogyan egy pohár pálinkától
száz évig él
az a felnőtt meg
én voltam én

jártam a lét peremén

MEDALION

Kodály halála

egy-egy ütemmel előbb
jött meg az ősz
jött meg a tél
jégcsap ütötte szét
a széncinke
piciny fejét

a Katona-emlékműnél

Kodály kalapban
Illyés kucsmában
most már örökön
ott állnak
Katona bronz szobra előtt

a költő csont kezével
sírfedő lapját
félretolja s
holtából így szól:
mondjátok e
tisztelgés e néma
emlékezés miért?

hivatalomért?
vadászkalandokért?
verseimért?

s hallja a választ:
miért?
Bánkodért!
Tiborcodért!

levett kalappal Kodály
kucsmával kezében Illyés
ott állnak
Katona József
bronz arca előtt
most már örökké

Kodályt Illyés köszönti

Illyés zengeti versét,
föllandül ismét a
karmesteri pálca –
vallja, szavalja.

Szétnézek, látom
most a karmesteri pálca
épp megtöretvén,
s körül megannyi
emberi álca és bárca.

egy rádióadásra

mintha a világ végéről
hallanám régvolt
október 23-án:
ne bántsod a magyart!

a müncheni rádió
recsegve zenéli Kodályt
ne bántsod a magyart –
ismétli Zrínyi szózatát

ismétlem én is
elhalkulón
e halhatatlan szózatot

PÁRHUZAMOS KOPORSÓK

Nagy Gáspár emlékére

testvérek

ikertestvéreknek nevezett
bennünket Kormos
egyszerre szerettek
bennünket a lányok:
nyíló virágok

hogy meghaltál
talán én is veled haltam
és hogy élek
te is velem élsz

egy pohár bor

egy pohár bort
lenne jó meginni veled
isten éltsen
isten éltsen jó testvér

de poharamból a bort
földre döntöm le
és poharam is összetöröm
szilánkokban a szív
összetört a maradék öröm

remény

olyan jó élni
élni élni élni
meghaltál de a
verseidben élsz
én még élek
de ez csak haladék

meghaltál de a
verseidben élsz
és égve égsz
verseidben örök
októberi lángok

TENGERLÁTÓ

a csuka villanása

gyermek voltam
a holt-Tisza partján
nagyapám csónakján
kölcsonfelszereléssel
horgászbót villantó
álltam a jeges Tisza
hátán ladikban
villantózgattam
talán ha tízéves gyerek
villant a téli fény is
villant a fény
a jég élén is
egy csuka kapott
volna horgomra
de leakadt
de továbbbúszott
mint a fény
tovavillant a tó vizén

jel és jelenés

minden csak
jel – mondják a tudósok

minden csak
jelenés – írja Jékely
jel és jelenés
betű és
égi fény
megférnek verseimben

levélféle Illyés ürügyén

nem is tudod
mennyre mélyre süllyedtél
a szarban –
gyalázatosan
megírta volt így
levelét
egy politikus
egy miniszter Illyésnek
nevét borítsa feledés

a 60-as években
lehattunk talán
Illyés válaszolt
az Egy mondattal
válaszolt
a Koszorúval válaszolt
életműve

harcolt az
élet nyüve ellen

légy átkozott
politikus
mint ki kutyájához
úgy szólt költőjéhez
kik költők
nyüsztető hű ebek
ha láncon is
de megvédték az
udvart és a kertet
ők őriztek itt
házat és hazát

jövendő arc

majd meghalunk
mert nem élünk örökké
de fiainkban
bizton benne élünk
és benne élünk
a hű unokákban
eljövendő
arcukat dicsérem

TISZAVIRÁG

tiszavirág

a hídról nézzük
nézd
nézd
virágzik a tiszta
a hídról nézzük
csongrádnál
ahogy virágzik
szerelmes folyónk
futkározunk
kiáltozunk
mint a gyerekek

kékgolyó utca

a déli
pályaudvar előtt
hányszor elmentem
déli pályaudvar
kékgolyó utca föl
apám
édesapám
a kékgolyó utcában
a rákkórházban
csontsoványan
gyerek sem
voltam már

felnőtt sem
voltam még
fogtam drága
viaszsárga
kezét
egy pohár kólát
kérsz
kérdelte
kérek kérek
mondottam
most
kérem vissza
az életét

virágnézet

a hídról nézzük
nézd
nézd
virágzik a tiszta
röpködünk
futkározunk
mi is
a hídon
hű folyónk fölött
hűtlenek

TISZAVIRÁG

tiszavirág

szita szita
emlékezet
júniusi
hóhullás a
tiszta felett

őzek

őzek a
tanyaudvaron
még nem korhadt el
a kerítés
őzek egy
téli kertben
fűszálak élén
kergetőznek

variáció

csónakban állok
hajamra hó hull
tiszavirágzás
tiszavirág te
mondd meddig élünk

apám

apám át-átjárt
a tiszta jegén
télen mikor tükröződik
jégen az ég
égen a jég

persze ismerte jól
a víz sodrását
jég fodrait
lékek helyét

végül nem a
hártyásodó lék
szakadt be
lába alatt
hanem a lét

TISZAVIRÁG

marad a láz

állok a tiszta
felett
júniusi hóhullásban
virágzik a tiszta
virágzik
szalad és kiabál
egy gyerek
aki voltunk
szalad velünk
a múltunk
marad a láz
ugye fiúk
állok a víz
fölött
lázaz lázongó
gyerek
szememben
szállongó tiszavirág
ugye fiúk
marad a láz

eötvös kollégium

állok a város
felett
énekelek
a ménesi úton régen
megszületett
bennünk az ének
és szállt velünk
és szálltunk
szaladtunk
ménesi úti ménes
régen volt
régen
igaz se volt
de igaz volt
igaz
s most vigasz
hogy megmaradt
a régi láz
szememben
szállongó tiszavirág
ugye fiúk
marad a láz

a papírsárkány röpte

úszik
a város felett
egy papírsárkány
aki röpteti
gyerek
én röptetem
száll röpül
a város felett
mélyülő árkok és
átkok felett
árulások
megalkuvások és
elkurvulások felett
úszik a
város felett
lebeg
egy papírsárkány
aki röpteti
gyerek
lázaz lázadó gyerek
én röptetem
szememben
szállongó tiszavirág
ugye fiúk
marad a láz

TISZAVIRÁG

töredék

gyere Gáspár
segíts
csak áruló születik
s lázadót már
nem terem
e föld
most is ez a
hétpróbás
pimasz...
a kézirat itt
megszakad

töredék 2

a szekszárdi temetőben
a nagytilaji temetőben
a csongrádi temetőben
hol rokonok neve
a kőben

hol találkoznak
a párhuzamos koporsók
a végtelenben

fáklyaláng

Bauer Sándor
Moyses Márton
Jan Palach –
kik égő
néma fáklyák
éjszakánkban
ott világítanak

hegedű

Csernus Farkas
nagyapám testvére
hegedűkészítő volt
hol Csongrádon
hol Szegeden
a műhelye
hegedűkészítő
ízlelgetem a szavakat
nekem is készített
egy apró
gyermekhegedűt
emlékezem
a hegedűleckékre

a violinkulcs
hattyúnyakára
suta ügyetlen kezem
sétájára a
húrokon
nem marad utána
emlék
egy kézhezálló szerszám
egy apró
gyermekhegedű sem
így most a semmin játszom
azt tartom kezemben
a semmi húrjait zengetem
hűtlen rokon

TISZAVIRÁG

gyerek

az osztálybajnokságban
játszottunk
fociztunk
nyakigláb fiúk
én voltam a kapus
és egyszer saját
hálómba ütöttem a szögletet
hogy szégyenlettem
láttam
maguk is kamaszok
kinevettek a jegenyefák
nem baj
nincs semmi baj
mondotta néhány
klottgatyás barát

felnőtt

1976-ban halt meg
Latinovits
én épp azóta
dolgozom a Forrásban
volt Illyésnek egy verse
L. Z. halála
úgy emlékezem

a sakál dalol
s a pacsirták vonítanak
Búcsú L. Z.-től
látom most
ilyen címen
Illyés kötetében
Illyés verse
kéziratban terjedt
szamizdatban
úgy lehet mondani
írtam a költőnek
egy levelet
pályakezdő szerkesztő
hogyan kedves
Illyés Gyula
– vagy kedves Gyula bácsi –
közölnénk
a Forrásban
L. Z. halála
című versét
nem kérem a
kéziratot mert az
nálam megvan
hanem a közléshez
szíves hozzájárulását kérem
és postafordultával

jött a válasza:
kedves barátom
a közléshez hozzájárulok
sőt megtiszteltetésnek veszem
lám a stílus
maga az ember
létevel is
életművével is
de levelével is
így tanított akaratlanul
stílusra Illyés Gyula
1976-ban
iskolapadból kinőtt
gyereket
aki egyszercsak
észrevette felnőtt

öreg

Faludy György
Faludy Gyuri bácsi
2003 szeptemberében
volt a vendégünk
estje volt egy
kávéházban
s én szalvétára

jegyzeteltem
most veszem elő
e cetlit rajta
Faludy-mondatok
„nem vagyunk rokona
senkinek
különösen a finneknek nem”
mondotta anyanyelvünk
magányáról
„próbáltam nem otthon
érezni magam”
válaszolt arra
hogy miként érezte
magát az emigrációban
„az ösztöneid jobbak
mint a parancs!”
mondotta mikor
emlékeit idézte a hadseregről
az ottani fegyelemről
„nagyobb bürokrácia
van itt mint a
szultán Törökországában volt”
mondotta állapotainkról
„Gyurka mondj valami jót
nem baj ha nem igaz!”
kérték társai Recsken
„– lehet valaki jó költő

aki nem liberális?
– hogyne lehetne!”
ez pedig párbeszéd
az esten
„a politika külön
üzlet lett
teljesen elszakadt
az emberiségtől”
ez pedig egyik
észrevételezése volt
a beszélgetés közben
nézem a lassan
sárguló cédulát
emlékeket rakosgatok
emlékképeket:
rajtuk egy öreg
mondatait idézgetem
újra
hogy például
a politika külön
üzlet lett
teljesen elszakadt
az emberiségtől
és arra gondolok
hogy közben
mi is elszakadtunk
teljesen elszakadtunk

TISZAVIRÁG

mit hoz a múlt

a jövőt már tudom
ismerem titkait
mint képeskönyvet lapozgatom
mint súlyos betontömböket
lapjait rétegeit rakom
csak azt nem tudom
mit hoz a múlt
most is kilökte a fekete föld
Katyn emészthetetlen
csontjait
szerelmeim szöke
lengyel lányok szeme
világítja át a csillagtalan éjszakát
Katyn holt
katonáinak
keresztcsontja az égen
a hold

Hervay Gizella

mikor először találkoztunk
nem bírt beszélni
bevarrta száját
a fájdalom
csak befelé dalolt

láttam hogy szeme
csak befelé lát
csak nézi ahogy
a szegen
Kelet-Európa szegén
lóg az árva lódenkabát
ez az idegbeteg asszony a
költészet nagyasszonya volt
drága nagyasszony
néztem ahogy
szeméből ömlött a könny
megannyi gyöngy
megannyi gyöngy

Csernus nagyapám

Csernus nagyapám
bolgárkertész volt
most is látom ahogy
palántái előtt ott térdel
ott térdel a
természet templomában
látom ahogy táncol
egy búzaszállal
hajlong a szélben

virágzó körtefáival
ő mindent tudott a világról
én semmit
csont-kezevel most is fogja
kezem úgy vigyáz rám
kísér minket
hosszú láncon egy komondor
kísér egy fekete holt puli
csaholnak
a kutyák mennyországát
hangjuk átüti

átvérzik

fehéringes folyók
írtam verscímbe kamaszkorom idején
folyómról írtam
hű Tiszámról
fehéringes foglyok – írtam
kötetem címe volt ez is
azok vagyunk mind
gondoltam lázas hittel
azok vagyunk mind
a költészet
fehéringes foglyai

s most olvasom nálad a te
műved címében is
fehéringes versek –
eddig azt hittem
ez a felfénylő jelző enyém
s most látom
emberről emberre talán
nemzedékről nemzedékre
vándorol az az ing
fehér ing
viseljük mígnem átvérzik

TISZAVIRÁG

kavics

a hatvanéves Tiszatáj köszöntése

Tisza-tájak sírnak
tiszai tájak nevetnek
kavicsot fogok
kezembe
s mint a régvolt gyerek
folyónkhoz futok
hű folyómhoz hűtelen
s tükrére kavicsot dobok
a kavics felpattan
felpördül bukik
kacsázik a vízen
a kavics
mennyt játszott így
régén a gyerek
egy kavics lehettem
Isten kezében magam is
a vízre hajított
merüljek fölrepüljek
mára már elengedett
már nem engedi
hogy óvó kezén ott pihenjek
kezében megbéküljek
lélekző kavics

Zsu Hajdu

Hajdu Feri nagybátyám
1956 lázas napjait
végigfotózta Budapesten
majd Bécsbe menekült
s át Ausztráliába
mindig-mindig
futottak vele képei
fotói és tört emlékei

ötven év múltán érkezik
egy vékony leányka
Zsu Hajdu vagyok
mondja hibátlan magyarsággal
– nagybátyám lánya –
kezében óriás táska:
a lázas 56
most előhívott és
hazahozott fényképeivel

ugye maradsz ugye
maradtok mondom neki
de már indul is
és ötven év súlyát
hontalanságát

képeit emlékképeit
a világban tovább cipeli

Zsu Hajdu
ha jól tudom
most műtermet
nyitott Vietnamban
fényképész fotóművész
nagyítja kicsinyíti
előhívhatatlan életét
és lelki beteg
hogyan is lehetne ép
kerek egész
egy ausztráliai/magyar
lány/ Vietnamban

a gyökerét vesztett
sokszor átültetett fa is
megfakul megtörik
a sokszor átültetett
lélek is

hattyú

1989-ben vagy 90-ben
mutattuk be
Kecskeméten esszékötetem
Greza Feri
beszélt róla
vezette be
az akkor már nagybeteg
Greza Ferenc
ragyogtunk a gyönyörű
Cífrapalotában
magunk is a
változás hitében lázában
s a közönség előtt
Feri váratlanul
kérdelte tőlem:
az új időkben lesz-e majd
kell-e még
kultúrpolitika?
és én azt válaszoltam
soha

azóta mennyi év
mennyi hamis érv
milyen kevés
kultúra
mily sok politika

rozsdás rossz edény
mily sok történelem:
pohár melyet nem én
törtem el
mennyi politika és
a kultúrpolitika
régí rút lika
mennyi árulásban
itt él velünk
mennyi mennyei
elárulásban
hamis értékrendekben
itt van a trendben
itt van a kánonokban
mint íz vizezett borban
magad is
szem a láncban
rombolod és teremted
rossz ízt ad
ételünknek
rossz kedvet életünknek
itt riszál
még kényesebben
tolla még fényesebben
a kultúrpolitika
a hattyú
a hattyúnyakú görény

TISZAVIRÁG

Vázlat

kötetet most
nincs erőm
összeállítani
pedig kellene
verseimből
Czinéről írtam
tanáromról
Sütőről verset
ezeket is kötetbe
gyűjteni
de az erő
a lelki erő
most csak
azt engedi
hogymint egy-egy verset
írjak
azokat engedjem
útkra
le a Tiszán
úszik egy-egy hajó
papírhajó
papírpép
vers

Baka Pista

Pista
mennyire hiányzol
jó lenne a
Tarjánból
be-besétálni újra
a Kincskeresőbe
közben
megváltani mert
itt maradt
megváltatlanul
a világ
fiatalok voltunk
úgy lobogtunk
mint lámpában
a láng

Csernus nagyapám

Csernus nagyapám
Csernus nagyanyám
fáj mert ők dörömbölnek
most is szívemen
hősök parasztemberek
nem szólok
róluk többet

faleveleket
beszél a szél
beszél a csend

Nagy Gazsi

Nagy Gazsival
Baka Pistával
de jó volt
– emlékszel? –
hármásban
az Eötvös kollégiumi esten
s március 15-én
a Március 15-e téren
Pesten
ott álltunk
a betiltott téren
talán
át sem öleltük egymást
talán annyit se mondtunk
testvérem

TISZAVIRÁG

most

most
ahogy a fehér papír fölé
dőlk
bányász lebonthatatlan
szénfalak fölé
eltűnődöm szakmám
becsületén
szakmám? szerelmem?
mondd mi a neved
és mondd mit is érsz?
mert mi is az
irodalom
kinek kacat csak
ócska lom
de kinek a birodalom
– de nem az
melyet fegyverrel foglaltak
diktátorok
mind szónokló rossz torok
s mely birodalom
mind leomlik egy napon
hanem az omolhatatlan
a romolhatatlan
szellem becsületén
tűnődöm én
tört erőm szerint
fölötte öröködöm

egy kislecske emlékére

egy kislecske
emléke motoz bennem
fészkéből
kiborult kislecske emléke
akit kezembe
én vettem
fészkébe
visszatettem én
testének pille súlyán
súlytalanságán
tűnődöm
vacogásán
a megrémült lecskepár
röptén
sívításán a fészek körül
egy kislecske halhatatlan
emléke motoz bennem
talán már nem éltem hiába
ne írd érdemül
de ne ródd fel
vétkemül
megmentettem az életét

fehér ede bácsi

fehér ede bácsi
magyartanárom
emléke legyen örök
legyen áldott
naponta gondolok rá
ki ott maradt
a gimnáziumban őrizőnek
akkor is
mikor mi büszkén
elballagtunk
elérhetetlen céljaink felé
ki az első
utcakövön botlott el
kinek sorsa a tengereké
de a tanárok ballagása
csak ki a temetőbe
mi becsukódtunk
mi büszkén elballagtunk
s ott maradt az iskola
tárt
üresen kongó épülete
sírtak a nyitódó kapuk
a szegletkövek
de igazán akkor sírtak

amikor ő ballagott el végül
hóna alatt mennyi
mennyei dolgozatfüzet
évek múltak el azóta
s én most siratom

részeg az éjszakában

lenn egyetlen viharlámpa
imbolygó részeg jár az éjszakában
csillagvilág vigyázza fenn

TISZAVIRÁG

Baka István emlékére

barátság

akit szeretünk
ha meghalt
bennünk él tovább
viseljük arcát
sorsát viseljük
él bennünk tovább –
akit szeretünk
ha meghalt
meghalunk mi is
arcunk széttörik
mint vizes pohár
talán jobb részünk
hal meg övele

édesapám

édesapám érzem
még mindig szeret
meghalt rég de a
föld alól szeret
a mennyország itt csak semmiség
csillagaival messzifénylő
üres ég
ő nem a mennyből
a földből föl szeret

csontjai a hideg
agyagból átragyognak

kavics

mikor gyerek voltam
kicsi gyerek
játsszótársam a Tisza volt
ő is gyerek
lapos kavicsot fogtam
a víz tükrére dobtam
szűrtem a vizet
föl le kacsázott
a kavics
és én dadogtam
élek élek élek –
mikor felnőtt voltam
játsszótársam a Tisza volt
a jó öreg
kavicsot fogtam
a víz tükrére hajítottam
szűrtem a vizet
föl le kacsázott
a kavics
és én daloltam
daloltam hogy félek

visszajönni még

az asztal végéhez
vágytál ülni barátom
előtted szekszárdi bor pohár
Juhász Gyulá-s szakállad
megremeg
ahogy a pohár bor
után mozdul csont kezed
jó lenne lenne
visszajönni még
megtudni van-e
magyar dal Váradon
látni hogy búzavirágkék
fenn a magas ég
jó lenne lenne
visszajönni még

TISZAVIRÁG

vízre lapos követ dobni

vízre lapos követ dobni
teli mellény körtét lopni
szaladtunkban mohón enni
ébredtünkben hasra esni

Hat pohár bor

Egy pohár
a gyermekkorra,
rajzolsz a
porba.
Egy pohár a kamaszé –
milyen kék a magas ég.
Egy pohár a diáké,
emlékezz a mesterekre,
egy pohár a felnőtté,
feledd el őket.
Egy pohár az öregkoré,
egy pohár az aszúboré:
nézd a vonuló felhőket.

ezüst

dúdogatván magamban
járok egy őszi kertet
jobb felől kísér a halott felnőtt
bal felől kísér leendő gyermek

SÁRKERESZT

FÉNYÖRÖM FÉNYBÁNAT

bahget iskander fotóihoz

1.

gyere haza
kicsi fiam
ha hazajössz
megcsókolom a
cipőtalpadat

iskander iskander
két isten egy ember

2.

az orgoványi télben
térdig érő hóban
egy öregasszony
havat lapátol
a tanyától
az országútig
ahol az utak
összefutnak
megfagyott
sárkeresztig
csizmája bekötve
újságpapírral
világpolitika
helyi politika
mind ott rothad
a latyakban hóban

világpolitika
helyi politika
mind ott a hóban
ott vész el a hóban
a holnap
minden fehér
a hó a szívünkig
felér
az öregasszony
szeme pilláját
belepi a dér
az orgoványi télben
térdig érő hóban
egy öregasszony
havat lapátol
a tanyától
az országútig

hátha hazajön
hétvégére a fiam
tisztá legyen a
bekötőút
hátha hazajön
hétvégére a fiam

ne várjon
nem jövök mama
iskander iskander
két isten egy ember

3.

maszkok
vedd le arcodról
az álcát
vedd le arcomról
a maszkot
maszkaál
maszkaál
az egész világ
álarcban ágál
kiabál
vedd le arcodról
az álcát
vedd le arcodról
a maszkot
ezt a vackot
látni akarom
emberi orcád
országom ország

iskander iskander
két isten egy ember

4.

ha meghalok
ne sirassatok
ne temessetek
tiszába vessetek
tengerbe vessetek

fénybe öltöztessetek
csillagon keressetek

iskander iskander
két isten egy ember

5.

mózes uram
a népet vezeted
de nincs szavad
szavad elakad
néma vagy
ő beszél helyetted
áron a szó-odú
áron a szépszavú

amelyik népnek
nincsen árona
az néma nép
szólalj hát áron
szólj beszélj

fényöröm fénybárat
faleveleket
beszél a szél
iskander iskander
két isten egy ember

GYERMEKDALOK

1.

gólya gólya gilice
mitől véres a lábad
török gyerek megvágta
magyar gyerek gyógyítja

2.

lucám
első lányunokám
a nagypapa
ír neked
kecskemétről
kecskemét az egy
város az
aranyhomokon
kérdesz
mi az az
aranyhomok
hordja a szél
a port piszkot
krákogsz és köpködöd
az az aranyhomok
nagypapa író
szerkesztőségi sámlin ül
nagypapa hazája
az irodalom
kérdesz mi az az

irodalom
lucikám az a
széptani világbirodalom
ahol nincsenek fegyverek
csak rímek ritmusok
nagyapa ül a
szerkesztőségben
szemben vele ott van ági
ha ez a vers elkészül
végül
ő üti gépbe ügyesen
a másik szobában
laci bácsi
néz szigorú
szemüvege mögül
minden dilettánst
ő zavar el
ő mondja a fűzfa poétának
mars ki
s tőle kushad
a fránya kritikushad
az emeleten
ildikó és anna
számolja pénzeinket
számolja kincseinket
apró kis nincseinket

luca unokám
első kislányunokám
kérdesz mi az a pénz
pénz az ami után
futkos az egész világ
s amin ül s rőfög a
disznófejű nagyúr
a kertben ott sűrög
klári és jakab
ők a kemencemesterek
agyagot égetnek
a kemencében benn
nem sütnék kenyeret
jön mária néni és
imre bácsi az ő
gyönyörű szobraik
égnek itt kézközelben
lucám mire e verset
megérted talán már
nagypapa nem is él
verse futó hab lesz a
víz színén
lábnyom a sivatagban
kicsike sarki fény
lucám ne sírj
ha meghalok így van ez

a felnőttek halandók
csak a gyerekek
halhatatlanok

3.
gólya gólya gilice
mitől véres a lábad
egyik gyerek megvágta
másik gyerek megvágta
török gyerek se gyógyítja
magyar gyerek se gyógyítja

TARTALOM

RAJZOK A TÉL FALÁRA

Hajósi Cabernet dicséretére.....	7
Graffiti I.	10
Graffiti II.	12
Graffiti III.....	14
Graffiti IV.	15
A tengerzöld füzet leírása.....	16
Félelem a holnaptól.....	18
Tested könyve	21
Lázár René Sándor verse	24
New Zeland I.	26
New Zeland II.	29
Annyira jeltelen	31

VIRÁGNÉZETÜNK ALAPJAI

az áthúzott ünnep	37
életfa.....	39
Piros-fekete körhinta.....	40
álomban mondom	41
Bugac	42
Földműves s magvető.....	43
Tuborg csapolt sör	47
A Kondor Béla-ablak	50
Lyukas cipő, fellegjáró.....	52
Bettyárdall.	55
Virágvasárnap	57

Ujjévi versch.....	59
rímkényszer	62
István király verses históriája	63
holdárnyék.....	65
levélféle.....	68
Monica Lewinsky-blues.....	71
Zsivány II.	73
Tengerre néz ki ablakom	76
Reggel	78
Ne félj, ne félts.....	80

EZÜST

Az apátság alapítólevele	85
Szeretnék élni	86
Két bagatell.....	88
Bátyám, Tóth István	88
Csongrádi Zweigelt.....	89
az idő rövid története, és	90
az idő rövid története (1)	90
az idő rövid története (2).....	90
az idő rövid története (3)	91
az idő rövid története (4).....	92
az idő rövid története(5)	93
Az idő rövid története (6).....	93
az univerzum dióhéjban	95
Üzenet.....	96
Játék.....	98
Kádár János és Farkas Mihály Rajkot vallatja .	100
a hatalom tornya.....	102
a pénzügyminiszter reggelije.....	105

ezüst	110
Egy boldog nap szomorú leírása	114
négysoros.....	116
meccs.....	117
X (első félidő)	117
XX (hány félidő egy meccs?).....	117
XXX (árnyékre vetődés)	118
égi vendégek	119
A centenáriumi évre	122
Bevezetés egy Vigh Tamás-kiállításhoz	124
Tóth Menyhért árvasága.....	128
75 szál élő virág	132
anyánk könnyű álmot ígért	133
Játék.....	135
Édenkert.....	136
medalion	137
Harmadik út.....	138
Bálint Sándor-medalion	139
Illyés/Szabó Lőrinc-medalion	141
Bozsó János-medalion	143
bölcső	145
a hely színei	147
tengerlátó	153
prodígium.....	156
Világosságot!.....	158

TISZAVIRÁG

Alföldi festők	163
érinteni.....	163
Schéner festi a csongrádi templomot	163

átüt.....	164
eperpálinka	165
Éva virágja	165
irodalom	166
dalok	167
cinkepanasz.....	167
dúdoló.....	168
barátainak mondja	169
három álom	170
ablak a tóra	170
falak	170
madár	171
utóhang	171
három játék	173
álom	173
a Nap és a Hold elrablása	173
Buda Feri számvetése.....	175
Három miniatűr	176
Történelem	176
Mozdulat	176
Apám.....	177
Három önarckép.....	178
Zselici önarckép.....	178
Önarckép.....	178
Önarckép.....	180
Kis, kamasz dublett.....	182
Márta és Mária.....	182
Sanyi	183
koranyári dallamok	185
anyám.....	185
bodzafa.....	185

apám	186
egészségedre!	187
későnyári dallamok	188
ezüstkárász	188
dúdoló	188
anagrammák saját nevére	189
pohár bor	189
körtés csendélet	191
a béke téri piacon	191
virágzó körtefák	191
körtepálinka	192
medalion	194
Kodály halála	194
a Katona-emlékműnél	194
Kodályt Illyés köszönti	195
egy rádióadásra	196
párhuzamos koporsók	197
testvérek	197
egy pohár bor	197
remény	198
tengerlátó	199
a csuka villanása	199
jel és jelenés	199
levélféle Illyés ürügyén	200
jövendő arc	201
tiszavirág	202
tiszavirág	202
kékgolyó utca	202
virágnézet	203
tiszavirág	204
tiszavirág	204

őzek.....	204
variáció.....	204
apám.....	205
tiszavirág.....	206
marad a láz.....	206
eötvös kollégium.....	207
a papírsárkány röpte.....	208
tiszavirág.....	209
töredék.....	209
töredék 2.....	209
fáklyaláng.....	210
hegedű.....	210
tiszavirág.....	212
gyerek.....	212
felnőtt.....	212
öreg.....	214
tiszavirág.....	217
mit hoz a múlt.....	217
Hervay Gizella.....	217
Csernus nagyapám.....	218
átvérzik.....	219
tiszavirág.....	221
kavics.....	221
Zsu Hajdu.....	222
hattyú.....	224
tiszavirág.....	226
Vázlat.....	226
Baka Pista.....	227
Csernus nagyapám.....	227
Nagy Gazsi.....	228

tiszavirág.....	229
most	229
egy kisfecske emlékére.....	230
fehér ede bácsi	231
részeg az éjszakában.....	232
tiszavirág.....	233
barátság	233
édesapám	233
kavics.....	234
visszajönni még.....	235
tiszavirág.....	236
vízre lapos követ dobni.....	236
Hat pohár bor.....	236
ezüst	237

SÁRKERESZT

fényöröm fénybánat	241
gyermekdalok	245

ORPHEUSZ KIADÓI KFT.
1062 Budapest, Bajza utca 18.
E-mail: orpheusz.kiado@gmail.com
A kiadásért felel Erős Kinga,
az Orpheusz Kiadó ügyvezető igazgatója.

Szerkesztette: Vincze Ferenc
Szöveggondozó: Szilágyi Szilvia
A borító Tóth Menyhért képének
felhasználásával készült.
Tördelő: Vincze Judit
Nyomdai munkálatok:

SZINKRON DIGITAL
NYOMDAIPARI KFT.

ISBN: 978-963-9809-60-4